Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·-

Slovenski dom

Štev. 51 V Ljubljana, ponedeljek 3. marca 1941 Leto VI.

Nemška vojska je zasedla Bolgarijo

Bolgarski ministrski predsednik pomirja sosede in izjavlja, da je nemška zasedba le začasna, zaradi ohranitve bolgarskega miru. Prvo nemško uradno poročilo o zasedbi. Ultimativna spomenica Anglije

Berlin, 2. marca. AA. DNB: Da bi se preprečili angleški nameni, razširiti vojno na Balkan in da bi se zaščitili bolgarski interesi, so nemške čete, kakor se je izvedelo, v sporazumu z bolgarsko vlado prekoračile bolgarsko mejo.

Sofija, 2. marca. AA. Predsednik vlade Filov se je s svojim spremstvom z Dunaja vrnil v Sofijo danes ob 12.30. Na letališču so predsednika vlade pričakovali ministri ter zastopniki dvora in vojske. Za danes ob 15. uri je napovedana seja parlamentarne večine, na kateri bo predsednik vlade poročal o svojem potovanju na Dunaj. Ob 18. uri je bilo izredno tajno zasedanje narodnega sobranja, na katerem je Filov v imenu bolgarske vlade dal izjavo o pristopu Bolgarije k tvojni zvezi.

Bolgarski kralj Boris je danes sprejel predsednika Filova, ki mu je poročal. Takoj po prihodu Filova se je večina sobranja sešla k tajni seji, na kateri je predsednik vlade Filov poročal. Pred tem je bila kratka seja bolgarskega ministrskega sveta.

Sofija, 2. marca. g. Anatolska agencija: Nocoj ob pol šestih zvečer je pred bolgarskim narodnim predstavništvom podal bolgarski ministrski predsednik dr. Bogdan Filov glede novega položaja, v katerega je stopila Bolgarija, posebno kratko deklaracijo, v kateri je med drugim dejal:

»Gospodje narodni predstavniki! Danes že vidimo, kako se Evropa na vseh straneh preurejuje. Vidimo, da je treba v tem nevarnem in viharnem času poskrbeti za to, da ga bo bolgarska država in bolgarski narod prebil v blagru in miru in izšel ob koncu krepak in trden. Zavedamo se, da v tej zgodovinski uri lega na nas velika odgovornost. Toda jasno je za vsakogar, da sta bila naša pogodba z Nemčijo in naš zatek pod nemško pokroviteljstvo neizogibno potrebna. Prijateljstvo z Nemčijo in s silami osi, to je bila že leta in leta osnovna črta naše politike. Ta črta je služila samo blagru Bolgarije.«

Nato je predsednik bolgarske vlade prof. dr. Bogdan Filov prebral besedilo pakta, ki so ga podpisali na Dunaju. Potem pa je nadaljeval:

»Gospodje narodni poslanci! Dosedanja bolgarska politika je doživela pričakovani uspeh in dala plod, ki ga mora biti bolgarski narod vesel. Dala nam je mir in poskrbela, da je bolgarsko ljudstvo lahko ostalo izven vojnega viharja in spopadov med sovražnima taboroma. Že samo to dejstvo v polni meri opraviči naš korak. Od velike države, katere pokroviteljstvo smo sprejeli, smo bili doslej deležni samih dobrih del, ki so Bolgariji dajala to, kar ji po pravici pripada. Vodja italijanske države Benito Mussolini in vodja rajha Adolf Hitler sta nam vrnila Dobrudžo. Zdaj šele smo tudi lahko odkritosrčni prijatelji z Romunijo, s katero nas je nekoč v prejšnjih časih že vezalo staro prijateljstvo. Stopili smo v družbo Nemčije, Italije in Japonske ter imamo zdaj zagotovljeno bodočnost. Deležni bomo sadov novega reda, ki ga te mogočne države s svojimi koraki uvajajo. Naša zunanja politika do sosedov, s katerimi smo doslej živeli v prijateljstvu in miru, se poslej ne bo prav nič izpremenila. Pod nemškim pokroviteljstvom se bomo tudi držali pogodb, ki smo jih s temi sosedi sklenili. Samo začasno je nemško pokroviteljstvo do tiste ure, ko bo sedanja vojna končana, in nemške oborožene sile so v Bolgariji samo prehodno. Njihova navzočnost pa nam daje nekaj dragocenega, garancije naših meja in mir. Od svoje strani bomo ohranili vso dosedanjo miroljubnost. Nemčija od nas ne zahteva nič drugega. Za pokroviteljstvo, ki ga je mogočna nemška država prevzela nad našo državo, moramo izreči jaz, vsi moji ministri in z nami ves bolgarski narod najiskrenejšo zahvalo Adolfu Hitlerju, da nam je omogočil ohraniti mir. Vse je tedaj dobro za bolgarski narod, kar prihaja iz tega položaja in prepričan sem, da bolgarski narod korak, ki ga je storila vlada, odobrava.«

Narodni predstavniki so nato vstali in priredili dr. Filovu ovacije.

Ankara, 2. marca. g. Anatolska agencija poroča: O položaju, ki je nastal v Bolgariji po vkorakanju nemške vojske, je težko dobiti kaj podrobnejših poročil. Posebno tuji poročevalci imajo pri oddajanju veliko težav. Zvedelo pa se je, da je ob prihodu nemške vojske v Sofijo, ljudstvo stalo popolnoma mirno ob pločnikih ter opazovalo nemške oklopne in motorizirane edinice, ki so hrumele proti jugu. V Ankaro so prispela poročila, da so tudi v južni Bolgariji že vsa letališča v nemških rokah. Tja so včeraj ves dan prihajala v velikih jatah težka nemška letala.

V Turčijo je tudi prispela vest, da je bolgarsko vojno pristanišče Varna že zasedeno po nemških kopnih in mornariških močeh. Izvedelo se je, da so nemške čete Donavo prešle na štirih točkah.

Tuje agencije javljajo o vkorakanju krajša poročila; z nemške strani pa o tem dejstvu še ni prispelo poročilo. Prvo potrdilo o vkorakanju nemških čet, ki ga je dala os, je bila danes kratka vest rimskega radia: nemške čete so včeraj vkorakale v Bolgarijo s popolnim soglasjem bolgarske vlade. Dnb

Ankara, 2. marca. United Press: Nemške zasedbene oblasti so včeraj opoldne v Sofiji, ko so proglasile okupacijo Bolgarije, izjavile, da po možnosti ne bodo zbrale nemških čet v prestolnici in okrog nje, tako da bo Sofija lahko veljala za odprto mesto.

Sofija, 2. marca. RP. Govori se, da je bil za danes napovedan pri bolgarskem kralju Borisu angleški poslanik Rendel, ki je takoj po podpisu pristopa *izjavil, da Bolgarija ni več nevtralna in da Anglija ne more več čakati.* Domnevajo, da je angleški poslanik izročil bolgarskemu kralju ultimativno spomenico svoje vlade.

Angleški poslanik Rendell je bil popoldne sprejet pri bolgarskem kralju. O vsebini pogovora, ki ga je imel z njim, ni bilo izdano nobeno uradno poročilo. Angleški vojaški ataše je danes odpotoval iz Sofije.

Prvi turški odgovori na dogodke v Bolgariji

Ostri ukrepi glede Dardanel. Turčija bo odslej gledala le na svoje koristi brez ozira na sosede

Carigrad, 2. marca. Reuter: Izvedelo se je, da so turške pomorske oblasti izdale navodila poveljnikom vseh ladij, ki hočejo pluti skozi Dardanele, da bodo v bodoče morali dokazati svoje poreklo in zahtevati vodnike.

Turško časopisje izvečine sodi, da je bilo prihoda nemških čet v Bolgarijo pričakovati in da to ni nikogar presenetilo. List »Ullus« pravi, da Bolgarija trenutno sicer še ni v vojni, da pa ni več nevtralna in da se bo Turčija odslej brigala v politiki in v vsem samo zase, brez slehernega ozira na sosede.

Nevtralni krogi sodijo, da je treba v kratkem pričakovati, da bo turško-angleško vojno zavezništvo v kratkem praktično stopilo v veljavo.

»Izražam svojo veliko hvaležnost za dokaze sijajnega prijateljstva do Anglije, ki sem jih bil deležen na obisku pri vas. Vse, kar sem videl v Turčiji, krasni napredek, požrtvovalnost naroda in sposobnost vojske, je name napravilo najglobljj vtis. Globoko sem hvaležen za dokaze iskrenega prijateljstva, s katerim me je obsipalo ljudstvo, ko sem bil na obisku. Velika Britanija je v resnici ponosna na svojo zvezo s Turčijo.

Grška izjava ob nemški zasedbi Bolgarije:

Grčija se bo vojskovala naprej

Angleški zunanji minister v Atenah

Atene, 2. marca. g. Reuter Press: Grški ministrski predsednik Korizis je danes dopoldne v posebni radijski oddaji za Ameriko dejal med drugim naslednje:

Grčije od njene trdne odločenosti, da se bo borila za pravično stvar, do končne zmage, ne morejo prav nič omajati niti najnovejši dogodki na Balkanu. Trdno je odločena, da se bo borila do kraja, ker pri tem upa na angleško ter na izdatno ameriško pomoč in pomoč vseh častitih narodov na svetu. V dno duše je grški narod prepričan, da bo doživel zmago.

Grčija je že bila pripravljena na položaj, ki je sedaj nastal. Vse grške postojanke, ki so bile na novo osvojene v Albaniji in postojanke doma, so izborno utrjene. Nemci ne bodo mogli v težkem terenu, ki ga predstavlja grško bojišče, uporabiti svojih velikih tehničnih sredstev, če bi se odločili, da napadejo Grčijo.

Atene, 2. marca. g. AP. Semkaj je danes popoldne dopotoval z letalom angleški zunanji minister Eden.

Nekje v Italiji, 2. marca. Stefani. Uradno poročilo št. 268 italijanske oborožene sile pravi:

Na grškem bojišču na kopnem ni bilo pomembnih akcij. Naše letalske skupine so z bombami velikega in manjšega kalibra bombardirale sovražnikova vojaška taborišča, postojanke, oporišča in ceste. Neko sovražnikovo važno pomorsko oporišče je bilo z uspehom bombardirano. Letala nemških letalskih skupin so z upehosm napadla La Valetto na Malti. Potopljen je bil nek ponton in dva topova.

Atene, 2. marca. Reuter. Na grškem bojišču je bilo včeraj zlasti močno topniško delovanje na severnem odseku. Na drugih odsekih so bile krajevne operacije, ki so končale z grškim uspehom. Na srednjem odseku je bil popolnoma uničen eden najboljših italijanskih bataljonov. Ubit je bil tudi poveljnik. Grški in angleški bombniki so bombardirali Berat, Elbasan in italijanske postojanke pri Tepeleniju ter vojaška skladišča pri Putsiju ter Valono. V letalski bitki nad Tepelenijem so Angleži od petih italijanskih letal zbili tri.

Maršal Longmore je danes poslal čestitko angleškim letalcem, ki so v petek sestrelili 44 italijanskih letal ter 11 poškodovali.

Truplo bivšega španskega kralja Alfonza so danes balzamirali in zaprli v svičeno krsto ter jo zapečatili s španskim kraljevim pečatom. Pogrebne svečanosti bodo jutri popoldne, poroča Stefani.

Velik kanadski ladijski sprevod z letalci in orožjem je danes neovirano priplul v neko angleško pristanišče, poroča Reuter.

Po angleških cenitvah so Italijani doslej izgubili 1200 letal, javlja londonski radio.

20 bolgarskih poslancev od 150 je glasovalo proti pogodbi o pristopu Bolgarije v trojno zvezo in o njeni zasedbi po nemških četah. Pri tem je v zbornici prišlo do hudih nemirov in so si nekateri opozicijski poslanci skušali priboriti možnost za govorjenje — poroča United Press.

Važen govor predsednika dr. Kulovca o notranji in zunanji politiki

Vlada sporazuma bo storila vse za ohranitev našega miru

Ljutomer, 2. marca.

Danes ob 9 je bila v Ljutomeru širša seja okrajnega odbora JRZ, ki ji je prisostvoval g. predsednik minister dr. Franc Kulovec. Na seji so bili predsedniki vseh krajevnih organizacij in vsi odborniki in župani iz ljutomerskega okraja in drugi odličniki. Seja je bila v prostorih Katoliškega doma, na katerem sta vihrali državna in slovenska zastava. Prostor je bil lepo okrašen s slikami Nj. Vel. kralja Petra II., dr. Jan. Evang. Kreka in pokojnega voditelja dr. A. Korošca. Sejo je vodil in prisostvoval bivši minister Snoj, ki je tudi predsednik okrajne JRZ za okraj ljutomerski. G. Snoj je pozdravil predsednika dr. Kulovca, vse prisotne odbornike in župane ter se v toplih besedah spominjal rajnega voditelja dr. Korošca, kateremu so vsi prisotni vzkliknili: »Slava!« Po pozdravnih besedah je burno pozdravljen povzel besedo predsednik dr. Kulovec, ki je prisotnim predočil našo notranjo in zunanjo politično situacijo.

Govor g. predsednika dr. Kulovca je trajal več kot eno uro. Zanimiv in stvaren govor je bil večkrat ustavljen z viharnim odobravanjem prisotnih, posebno ko je g. predsednik podčrtal zahtevo slovenskega naroda po širši samoupravi — slovensko banovino — in ko je govoril o naši zunanji politiki, ki se uspešno in varno vodi po modrih navodilih Njeg. kr. Vis. kneza namestnika Pavla.

Ko je govoril o naši notranji politiki, je dr. Kulovec posebno poudarjal važnost sporazuma, ki je našo državo utrdil na znotraj in na zunaj. Pred sklenitvijo sporazuma so nasprotniki naše države govorili — je pripomnil dr. Kulovec —, kako je naša država oslabljena zaradi strankarskih sporov, pa so se zelo prevarili, ker nas niso poznali, ker niso vedeli, da nam je bila — Srbom, Hrvatom in Slovencem — zmerom pri srcu sloga in skupnost kraljevine Jugoslavije. (Tako je!) **Že se oglašajo željice raznih političnih skupin, ki bi rade prišle do oblasti in ki zato zdaj govore o neki koncentraciji. Vlada narodnega sporazuma je najboljša koncentracija, ker predstavlja ogromno večino našega ljudstva.**

Potem je dr. Kulovec govoril o zadnji preosnovi vlade in obrazložil nekaj podrobnosti iz naše notranje politike. Prisotne je pozval, naj kakor doslej tudi poslej slede in zaupajo svojemu političnemu vodstvu, ki je zmeraj bilo in delalo z narodom in za narod ter za dobrobit kralja in države (Žilev kralj! Živeli naši voditelji!) in da ob vsaki priliki podpirajo vlada narodnega sporazuma.

V drugem delu je dr. Kulovec opozoril prisotne, naj ne nasedajo mamljivim besedam in obljubam ljudskih frontašev in plačancev boljševiške Kominterne, ki so največji sovražniki ne samo našega naroda, temveč slovenstva sploh. (Dol komunisti!) Mi ne želimo medsebojnega ubijanja in uničevanja, želimo biti in ostati pravi patrioti, dobri Slovenci, dobri Srbi in dobri Hrvati, verni in zvesti svojemu kralju. (»Tako je!« »Živio kralj«!)

Nato je dr. Kulovec govoril o našem zunanjepolitičnem položaju. Delo vlade narodnega sporazuma je v tem, da v dostojanstvu ohrani naš državni mir. Temu cilju je služil tudi zadnji obisk predsednika vlade Cvetkoviča in zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča v Nemčiji in prav tako dr. Cincar-Markoviča na Madžarskem. To svojo politiko bo vlada nadaljevala pod vodstvom našega kneza-namestnika Pavla (»Živio knez Pavle!«) in naših odgovornih državnih činiteljev, kakor tudi vse vlade narodnega sporazuma. Prebrodili bomo vse težave. Največja korist je zdaj korist države, ki ji moramo vsi služiti in zato podpreti vodstvo države.

Vi vsi, ki ste tukaj navzoči, je nadaljeval dr. Kulovec, ste tudi člani naše narodne vojske. Vi veste, da je naša vojska (»Živela vojska!«) naše največje orožje miru, pa tudi obramba miru. Zato bomo radi žrtvovali za našo vojsko in ji zvesto služili.

Ob koncu govora so navzoči burno aplavdirali in vzklikali: »Živio kralj!«, »Živio knez namestnik!«, »Živela vojska!«, »Živela kraljevina Jugoslavija!«, »Živel dr. Kulovec!«, »Živelo naše politično vodstvo!«

Za dr. Kulovcem je govoril predsednik »Prevoda« Snoj o organizaciji stranke in o vprašanju prehrane v Sloveniji, nakar je bila seja zaključena s pesmijo »Hej Slovenci!« Po seji je dr. Kulovec sprejel deputacijo ljutomerskega okraja in deputacijo iz Murske Sobote, ki jo je vodil bivši poslanec dr. Bajlec in soboški župan Hartner.

Vojna v Afriki:

Splošni italijanski umik iz Somalije

Nekje v Italiji, 2. marca. Stefani. 268. italijansko uradno vojno poročilo pravi:

V vzhodni Afriki so bili odbiti napadi sovražnikovih oddelkov na odseku Areza in Sirvole.

London, 2. marca. g. Reuter: Poveljstvo angleške vojske na Bližnjem vzhodu poroča, da se operacije na vseh bojiščih razvijajo zadovoljivo. V italijanski Somaliji je italijanska vojska v razsulu ter se umika ob cesti, ki vodi iz Bardere v osrčje Abesinije, Addis Abebo in Harar. Dejansko je zdaj vsa Somalija že v angleških rokah. Doslej je bilo ujetih 9000 italijanskih vojakov, prihajajo pa še vedno nove stotine ujetnikov. V Mogadisciu so južnoafriške čete zasegle velikanske množine orožja, med drugim več tisoč vozil. V Abesiniji se naglo širi delovanje abesinskih rodoljubov.

V Eritreji se stalno veča angleški pritisk pri Kerenu. Južnoafriška letala so bombardirala Keren, Asmaro in Negeli.

Pričakovati je v kratkem glavni napad na italijansko garnizijo, ki brani Keren.

Angleži so z vsemi sredstvi poskušali Bolgarijo potegniti med svoje zaveznike, toda zdaj je Bolgarija stopila v protiangleško zvezo in Anglija je na Balkanu izgubila veliko bitko, sodi današnji italijanski tisk.

PLANICA 1941

Naš RUDI FINŽGAR 101 meter
Albin Novšak 103 m z dotikom
Nemec Goering 118 metrov

Vesti 3. marca

»Prišel je čas, ko začenjamo boj za vse, če hočemo zmagati. Nemčija se rada sporazumeva z državami, ki so za to voljne. Vse države pa, ki so z nami, morajo vedeti, da Nemčija v boju za novi red in pravico mnogo daje, a tudi mnogo potrebuje od svojih prijateljic«, je govoril nemški propagandni min. dr. Goebbels ob začetku velesejma v Leipzigu.

»Prepričan sem, da pristop Bolgarije k trojni zvezi odgovarja koristim bolgarskega naroda in zato ne bo za Bolgarijo brez pomena«, je izjavil predsednik vlade Filov v listu »Zora«, kakor poroča DNB.

Italijanski vladar, japonski cesar ter Mussolini so brzojavno čestitali bolgarskemu kralju ob pristopu Bolgarije v trojno zvezo.

Francoski predlogi za mir s Siamom bodo taki, da se bodo lahko sedanja pogajanja nadaljevala in da se bo spor mirno rešil, poroča DNB iz Vichyja.

Bolgarski poslanik v Londonu je odstopil v znamenje protesta proti zasedbi Bolgarije po nemški vojski. Odstop je takoj sporočil v Sofijo, javlja Reuter.

Mesto Amsterdam je moralo zaradi nemirov plačati nemškim zasedbenim oblastem 15 milijonov goldinarjev globe, poroča United Press

Sovjetski poslanik v Washingtonu Ulmanski je včeraj izjavil Sumnerju Wellesu v imenu sovjetske vlade, da bo vse blago, kar ga Sovjetska Rusija dobi iz Amerike, uporabljeno izključno doma, poroča Associated Press.

Grški radio je sporočil, da je Larissa takoj po potresu doživela tudi hud italijanski letalski napad.

Newyorški župan La Guardia je poslal vsem županom ameriških obrežnih mest priporočilo, naj ukrenejo vse potrebno za obrambo pred letalskimi napadi, poročajo ameriške radijske postaje.

Sovjetski tisk niti z besedico ne omenja pristopa Bolgarije k trojni zvezi ter vkorakanja nemške vojske v to državo, poroča Havas. Nov odgovor na vprašanje, kaj bo na Balkanu storila bratska slovanska demokracija...

Današnji nakladi »Slovenskega doma«

so priložene položnice! Prosimo cenjene naročnike, da bi čimprej poravnali naročnino! — Pridobite nam tudi novih naročnikov!

Sijajna akademija ZFO in ZDK

Tudi letošnja, 4. akademija je pokazala, da naši telovadci presenetljivo lepo napredujejo

Ljubljana, 2. marca.

Zvezna akademija ZFO in ZDK ob zaključku vsakoletne zimske sezone je postala že tradicija. S to akademijo daje tehnično vodstvo ZFO in ZDK svojim edinicam smernice za delo na telesnovzgojnem polju.

Preko zveznih akademij se je propagirala sodobna gimnastika, talna telovadba, vaje z raznimi orodji kot lahka in težka žoga, kolebnica in podobno. Najboljši orodni telovadci pokažejo na teh akademijah javnosti leto za letom vedno večji napredek v težkih sestavah, ki jih izvajajo s tako lahkoto, da napravijo na gledalca vtis, da se igrajo na orodju.

Tudi letošnja akademija, 4. po redu, je pokazala marsikaj novega na eni in velik napredek na drugi strani. Občinstvo je že vnaprej pričakovalo marsikaj — saj je bila velika unionska dvorana razprodana že sredi tedna.

Akademijo so počastili s svojo navzočnostjo med drugim g. škof dr. Gregorij Rožman, ban dr. Marko Natlačen, rektor g. Matija Slavič, generala g. Masič, g. Rupnik z gospo, predsednik apelacijskega sodišča g. Golia z gospo, zastopniki organizacij dr. Lukman za PZ, predsednik dr. Justin za KA, kanonik dr. Žerjav, duhovni vodja ZFO, ravn. Remec predsednik SKAS-a, Matija Tome, komponist, katerega koračnico se je izvajalo na akademiji.

Slavnostno razpoloženje se je razlilo po dvorani ob zvokih fanfar in resnih, odločnih obrazov je nato množica stoje poslušala zvoke državne himne.

V to svečano razpoloženje so padale izbrane besede naših pesnikov pod geslom »Bognarod-domovina«. Morda je bilo ravno prav, da je sledil **nastop najmlajših.** Resni obrazi so se zjasnili, nasmeh na licih malih deklic, ki so se igrale »cvetke in metuljčke«, je prešel tudi na gledalce. Razpoloženje je bilo tu. Vrstile so se točke druga za drugo ,točno in brez daljših odmorov. Koliko spretnosti, gibčnosti, moči in drznosti smo v dobri uri videli pri nastopajočih. Bilo je res lepo in tudi razvajeni gledalci so priznali, da so presenečeni. In vendar je bilo vse podano tako enostavno. Nič ni bilo prisiljenih gibov, nič izumetničenega. Morda je ravno to tako pritegnilo gledalce, saj so imeli občutek, da bi sami tudi kaj takega poskusili. To je pravi način propagande za telesno vzgojo — ne v neki daljavi in tajinstveno prikazano, temveč enostavno, jasno in lahkotno. Le tisti, ki so pripravljali posamezne točke, vedo, koliko truda je bilo treba za brezhibno izvedbo.

Konj — eno najtežjih orodij — je postal **vrhunskim telovadcem** ZFO skoraj bi rekel, vsakdanja igrača. Tekoči ritem brezhibno izvednih vaj Natlačena, Herciga in drugih je navdušil vsakega gledalca.

Z lahkimi, lesketajočimi se obroči so se **igrale mladenke z veliko spretnostjo, a tudi** s precejšnjo zaskrbljenostjo na obrazu, zakaj navidez nedolžno orodje se kaj rado muhasto poigra s telovadcem.

Kaj premore dobro izvežbano telo, so nam pokazali člani pri poljubnih prostih vajah. Ugajala je posebno lepa povezanost gibov in velika razgibanost vaj.

Švedska omara je bila za večino gledalcev nekaj novega. Mladci so s presenetljivo iznajdljivostjo pokazali, da je navidez nerodna zapreka njim prav pripravna, da pokažejo na njej svojo spretnost in pogum.

Naraščajniki so bili res pravi vojaki. Uživeli so se v to vlogo tako živo, da so jih morali tudi gledalci upoštevati in njih navdušeno ploskanje je to potrdilo.

Švedska klop je prav enostavno orodje, a vendar zelo pripravno za razne vaje, kar so pokazale v šegavi obliki **mladenke.**

Nastop članov na bradlji je popolnoma uspel; gledalcem je od časa do časa kar zastal dih, kadar so Frankič, Janež, Natlačen in ostali s peresno lahkoto izvedli premete, obrate, preprijeme in drzne odskoke.

Skupina smučarjev nas je z udarno pesmijo in strumnim prihodom prijetno iznenadila. Koliko stotin skupin članov ZFO je po širni Sloveniji to zimo korakalo s smučmi na rami v tej zimi po zasneženi cesti. Saj ima organizacija **veliko armado smučarjev in je preko 1500 članov in mladcev tekmovalo** to zimo na smuških tekmah ki so jih prirejale razne organizacijske edinice ZFO.

Kako nasprotje tej silni moči je bil **nastop članic vaditeljskega zbora ZDK.** Gibanje — kot dih vetra, ki se preliva od komaj občutene sapice v močan piš burje, ki upogiba drevesa do tal. Izvedba je bila res dovršena, kar so potrdili gledalci z dolgotrajnim odobravanjem.

In nato **nastop mladcev v talni telovadbi.** Človek ne bi verjel, da je vse to mogoče izvesti, če tega ne bi videl na lastne oči. To je odličen naraščaj za bodoče orodne telovadce.

Vaje na drogu so za gledalca višek orodne telovadbe. Težko je reči, a zdi se, da našim orodnim telovadcem samim drog najbolj prija, saj so v zadnjem letu mnogo napredovali. Starima mojstroma Varšku in Natlačenu so se tesno približali nekateri mlajši, zlasti talentirani Janež.

Akademijo so simbolično zaključili **dijaki z bakljami** z vajo na udarno koračnico »Tebi zemlja naša sveta«.

Kot močan kres je vsakoletna akademija ZFO, ki z žarom uspelega dela sega v zadnjo faro naše Slovenije in podžiga članstvo k vztrajnemu smotrnemu delu za Boga, kralja, narod in domovino.

Minister dr. Kulovec v Ptuju

Ptuj, 2. marca.

Danes je bila v Ptuju širša seja okrajnega odbora JRZ za ptujski okraj. Udeležil se je je tudi minister **dr. Franc Kulovec.**

Ob 14.15 se je pripeljal predsednik dr. Fr. Kulovec iz Ljutomera, kjer je bila prav tako seja okrajne organizacije JRZ za Ljutomer.

Gosp. predsednika sta sprejela bivši minister Franc Snoj in predsednikov osebni tajnik ing. Slapšak. Pred mestnim poglavarstvom so ga sprejeli okrajni načelnik dr. Farčnik, ptujski župan dr. Remec, banski svetniki dr. Maležič, Sadravec in Prelog, gimnazijski ravnatelj Alič, ravnatelj meščanske šole Batšek in drugi. Predsednika dr. Kulovca je pozdravila gdč. Vera Remec in mu poklonila krasen šopek nageljnov. Potem se je minister dr. Kulovec podal v sejno dvorano mestnega predsedstva, kjer so bili zbrani že ostali odlični pristaši JRZ, ki so predsedniku dr. Kulovcu priredili topel sprejem. Ko se je ploskanje poleglo, je spregovoril tajnik banovinskega odbora JRZ Marko Kranjc ter pozdravil predsednika dr. Kulovca, predsednika Prevoda Snoja, okrajnega načelnika dr. Farčnika in druge. Podal je besedo ministru dr. Kulovcu.

Gosp. minister dr. Kulovec se je v svojem govoru spomnil najprej pokojnega slovenskega voditelja dr. Antona Korošca, čigar težavno mesto je prevzel. Navzočni so zaklicali trikrat: »Slava dr. Koroščuu!« Potem je dr. Kulovec v govoru, ki je trajal nad eno uro, podal poročilo o sedanjem notranjem in zunanjem političnem položaju. Njegove jasne besede so navzočni sprejeli z velikim navdušenjem, ploskanjem in vzkliki: »Živel kralj! Živel knez namestnik Pavle! Živela Jugoslavija! Živel naš predsednik dr. Fr. Kulovec!«

Tajnik ban. odbora JRZ Marko Kranjc se je ministru dr. Kulovcu zahvalil za poročilo in še posebej za njegova prizadevanja glede del, ki se bodo pričela z regulacijo Drave ob Borl-Muretincih.

Za dr. Kulovcem je govoril bivši minister in predsednik Prevoda g. Franc Snoj o ureditvi prehrane Slovenije; o zadružništvu je govoril župnik g. Grobler in ravnatelj ormoške Vinarske zadruge g. Munda, o potrebah ptujskega okraja pa banski svetnik g. Prelog.

Pomagajmo invalidom, da pridejo do svojih pravic!

»Slovenec« je v 18. štev. z dne 23. januarja 1941 prinesel zanimiv članek v prilog vojnim invalidom-bolnikom. K temu članku dodajamo nekatera nova dejstva, iz katerih je nesporno razvidno, da so invalidi-bolniki res najhuje prizadeti ter res pomilovanja vredni reveži, katerim je nujno potrebno pomagati. Nova invalidska uredba z dne 1. decembra 1938 je prinesla res znatno izboljšanje. Povišana je bila invalidnina vsem, ki so jo že prej dobivali. Podporo dobivajo očetje in matere, ki so izgubili svoje sinove v vojni. Invalidnino dobiva vsakdo, ki je bil v vojni ranjen, pa ima 20% pridobitne nezmožnosti in to ne glede na premoženjske razmere ali višino davkov. **Torej tudi oni, ki imajo dobre službe in pokojnine ter premoženje, ki gre včasih v stotisoče. Invalidnine pa ne dobi invalid-bolnik, ako ni dobil pri ponovnem pregledu armadne komisije v Zagrebu najmanj 70% nesposobnosti. Pa tudi to ne zadostuje, temveč invalid-bolnik mora imeti že od leta 1923 50% nesposobnosti.** Vsem pa je znano, da so takrat pregledne komisije uradovale skrajno strogo in so le malo komu priznale 50%, ker so imele pač tak nalog. Zaradi tega je le malo invalidov, ki bodo prišli na svoj račun in dobivali invalidnino, kajti armadna komisija prisodi tem revežem večinoma le 50%. Pri tem so prizadete tudi invalidske družine in sicer predvsem reveži, ki si nikakor in na noben način ne morejo pomagati, ker si zaradi bolezni ne morejo ničesar zaslužiti.

Invalidski zakon iz leta 1929 je zavrgel vse invalide-bolnike. Invalidska uredba iz l. 1938 pa večinoma tudi. In vendar je to vneboupijoča krivica, ki se mora čim prej in na vsak način popraviti. Kdor izgubi v vojni trajno zdravje, mora imeti prav iste pravice kakor oni, ki je bil ranjen. Saj je znano, da bolezen navadno ne traja samo nekaj časa, ampak vse življenje, da ima za seboj težje posledice, kakor za marsikaterega ranjenca, ki so mu odrezali ud, pa ga potem v največ primerih ne boli več, ali vsaj ne tako hudo. Dočim so kronične bolezni invalidov-bolnikov zvezane s težkimi posledicami in največkrat z velikimi bolečinami in se s starostjo še povečajo in razširijo tudi na druge dele telesa.

Znan nam je n. pr. invalid-bolnik, ki ima razširjeno srce in jetiko, noge mu otekajo in ni za nobeno delo. Veliko trpi zaradi te bolezni. Nihče ga noče sprejeti v službo, premoženja nima nobenega. Žena mu je že davno umrla zaradi pomanjkanja in zapustila enega otroka. Bolniška blagajna je odklonila njegov sprejem. Živi od milosti dobrih ljudi, občina mu pa daje 20 din na mesec. Dva zdravnika sta ga preiskala in, dokler je bil v bolniški blagajni, ga tudi zdravila. Izdala sta mu spričevalo, da je nesposoben za vsako delo. Iz invalidskih spisov je razvidno, da je celo v bivši Avstriji dobival invalidsko podporo. Sedaj pa ne dobi ničesar, ker mu je komisija v armadni bolnišnici priznala le 50% nesposobnosti.

Drugi primer. Znano je, da je božjast težka in neozdravljiva bolezen. Poznamo bolnika, ki ima družino, zbolel je v svetovni vojni. Božjastne napade ima čim dalje pogosteje. Skoro vsak dan trpi strašno on in družina, pa ne dobi nobene invalidnine, ker nima 70% nesposobnosti.

Znan je tudi ta pirmer: Bolnik-invalid, ki ima številno družino in je bil priznan že v Avstriji za invalida, ker je dobil v strelskih jarkih akutni sklepni revmatizem, iz katerega se je pozneje razvila srčna napaka, ki ima težke posledice. Vojaški in civilni zdravnik sta mu prepovedala vsako naporno delo in izstavila spričevalo, da je nesposoben za vsako pridobitno delo. Toda tudi ta ne dobi ničesar, ker je dobil od komisije samo 50%. Dasiravno je po zakonu iz leta 1925 dobival invalidnino, ker je že takrat imel 50%, sedaj se mu je bolezen še poslabšala za 100%. Kako naj preživlja sebe in družino?

Zaradi popolnosti naj navedemo še en primer: Vdova vojnega invalida bolnika, ki je umrl zaradi jetike in je imel 100% nesposobnosti z dodatkom, je bila odklonjena in ne dobi ničesar, ker njen mož ni imel l. 1923 50% nesposobnosti.

Takih in podobnih primerov je še in še na tisoče. Zanje ni rešitve, le smrt je zanje edina rešitev in ta pobira neizprosno svoje žrtve. **Zato grobovi še tulijo in kriče,** ko pobirajo svoje žrtve, ki umirajo brez vsake pomoči, pozabljene in prezrte, četudi so darovale svoje zdravje prav tako kakor drugi za domovino.

Slišalo se je, da invalidi-bolniki zato niso bili priznani, ker se njihova bolezen po dvajsetih letih ne da več dognati. Jasno je, da je to čisto prazen izgovor, ker vsakdo ve, da so bili ti invalidi-bolniki večinoma že v stari Avstriji priznani kot taki in so jih pozneje v Jugoslaviji številne komisije večkrat pregledale in ugotovile njihovo bolezen. To je tudi natančno zapisano v voj. spisih. Kaj je treba še sedaj iskati, kar je že tolikokrat dognana stvar? Zato ta izgovor prav ni ne drži.

Res je sicer, da invalidska uredba dovoljuje invalidom-bolnikom nekatere pravice, toda tako, da si revež invalid-bolnik ne more s tem veliko ali nič pomagati.

Kaj pomaga revežu polovična vožnja, če se pa nikoli ne vozi. Kaj zopet zdravniška pomoč, ko isto dobi vseeno v bolnišnici ali na podlagi ubožnega spričevala.

Če pa hoče dobiti kakšno podporo iz invalidskega sklada, pa mora tudi dokazati, da prejema invalidnino. Prav tako prejme posojilo iz invalidskega fonda samo tisti, ki dokaže, da prejema invalidnino. Ali je to prav?

Invalidi so pričakovali, da se to neznosno stanje popravi in krivice popravijo. Toda zadnji »Vojni invalid« št. 2 je prinesel poročilo, da bodo invalidi-bolniki še naprej prezrti, da jih tudi v načrtu invalidske uredbe niso upoštevali. Samo toliko se omenja, da so invalidi-bolniki, ki ne prejemajo invalidnine, pač pa vse ostale pravice, javijo sodišču, da jim te pravice prizna.

Kako naj se to tolmači? Invalidnine nič. Pravice, ki so po uredbi in sodnih odločbah že priznane, naj ponovno obravnava sodišče in jih prizna ali ne. Po pravici se vprašujemo, čemu je vendar še to treba?

§ 118, ki se edini tiče invalidov-bolnikov, je skrajno nesrečno stiliziran. Eni dobe invalidnino, če imajo 20%, za invalida-bolnika pa zahtevajo 70%. Kje je tu pravica, kje logika?

Socialna pravičnost in človekoljubnost zahtevata, da se tako krivično ravnanje z invalidi-bolniki takoj odpravi. To je kričeča zahteva vseh invalidov-bolnikov, pa tudi onih ranjencev, ki hočejo biti pošteni in tovariško mislijo in delajo. Pa tudi naša poštena slovenska javnost mora podpirati to pravično borbo, da ne bodo invalidi-bolniki in njihove družine v nadlego občinam.

Največja naloga Združenja vojnih invalidov pa je, da v najkrajšem času izvojuje za invalide-bolnike iste pravice, kot jih imajo ranjenci in da stori vse potrebno, da se to neznosno stanje vsaj omili ter da pride do veljave vsaj ono, kar določa § 85. invalidske uredbe, da sme ministrstvo za socialno politiko predlagati nov pregled

Vse hujše letalsko uničevanje na Zahodu

Nemci napadajo južno in vzhodno Anglijo, Angleži rušijo porenska mesta

Berlin, 2. marca. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Pri nasilnih ogledniških poletih so naši bombniki včeraj potopili dve trgovski ladji s skupno 8000 tonnami in hudo poškodovali tri druge ladje. Naši bombniki so snoči napadli blizu vzhodne škotske obale dva konvoja. Potopili so eno trgovsko ladjo (8000 ton) in močno poškodovali pet večjih ladij. Prejšnjo noč so skupine naših bombnikov napadle vojaške objekte v Hullu, Cardiffu, Southamptonu in Jarmouthu. Bombniki so napadali tudi letališča v vzhodni Angliji, pristaniške naprave v severni Škotski in nekaj pristanišč ob angleški južni in jugovzhodni obali. Naša letala so v pristanišču La Valette uspešno bombardirala z bombami vseh kalibrov vojaške objekte. Zadete so bile vse utrdbe in baterijske postojanke. Potopljen je bil en ponton z dvema topovoma.

Sovražnik je prejšnjo noč z večjimi silami letel nad zahodno Nemčijo, zlasti pa nad kölnsko pokrajino, kjer so letala metala razstrelilne in zažigalne bombe. V nekaterih krajih so bile porušena poslopja. Vojaški cilji so le malo trpeli. Bilo je nekaj ranjenih in mrtvih med civilnim prebivalstvom, ki ni bilo v zavetiščih.

London, 2. marca. Reuter: Letalsko ministrstvo in ministrstvo za notranjo varnost poročata:

V noči od sobote na nedeljo so sovražnikova letala napadla neko mesto v vzhodni Angliji. Sovražnikova letala so letela v manjših skupinah ali v manjših razmahih tudi nad drugimi angleškimi kraji. Število žrtev ni bilo veliko. Blizu vzhodne škotske obale je bilo sestreljeno eno sovražno letalo.

Letalski minister Sinclair je v svojem snočnjem radijskem govoru dejal, da Anglija sedaj razpolaga s takimi bombniki, kakor jih zgodovina letalstva doslej ni poznala. Ti bombniki so neprimerno boljši od vseh, kar so jih do sedaj kje pokazali Nemci ali Italijani. Angleška letala so v noči od sobote na nedeljo več ur bombardirala Köln, Düsseldorf, Ruhr in Rotterdam. Svoje delo so opravili že novi angleški bombniki znake »Stirling«. Na vseh teh krajih so nastale ogromne eksplozije in požari. Prav tako pa je bil vnovič bombardiran Calais, podnevi pa Boulogne. Kakor se je naknadno objavilo, so prejšnjo noč angleška letala bombardirala letališča v severni Nemčiji, dalje luke Emden, Lorien in Quibron ter luko Wilhelmshafen in doke v Bahnhofenu. Podnevi pa so včeraj angleška letala bombardirala vojaške postojanke in letališče v severni Franciji. Nad Rokavom je prišlo do letalske bitke, v kateri so bila zbita štiri nemška letala, trije lovci in en bombnik. Nemška letala so v pretekli noči obiskala vzhodno angleško-obalo in vzhodno škotsko, kjer je bil neki nemški bombnik sestreljen ter je padel v morje. Posadko je ujela obalna straža.

Veliko število požarov, ki so se dvigali močno proti nebu in ogromne oblake dima so pustili angleški bombniki za seboj snoči, ko so izvedli drugi hudi napad na industrijska središča v Kölnu. Na tisti strani reke, kjer so pristaniške naprave ter na drugi strani, kjer so industrijske stavbe in velike tvornice so bili snoči ogromni požari in eksplozije, povzročene po angleških bombah. Ves napad na Köln je trajal od devetih do polnoči. Požari so bili ogromni in jih je bilo videti daleč. Nebo je žarelo in mesto je bilo videti kot podnevi.

♦♦♦♦♦♦♦♦

Silovit potres je uničil grško mesto Larisso

Atene, 2. marca. Havas: Po pripovedovanju potnikov je potres v Larisi porušil 40 odst. hiš. Ne ve se še, koliko je žrtev. 28.000 prebivalcev je ostalo brez strehe. Pokončana je bila radijska postaja v Larisi in ustavljen je bil telefonski in brzojavni promet. Porušenih je več hotelov na glavnem trgu. Atenska opazovalna postaja sporoča, da je bilo središče potresa 260 km daleč od Aten, in sicer severozahodno od Larise. Grška vlada je takoj ukazala organizirati pomoč.

Zdi se, da je število žrtev v Larisi veliko. Potres so čutili tudi v sosednih mestih Voluso in Trikali.

Takoj po potresu, ki je porušil in poškodoval veliko hiš v Larisi in zahteval številne žrtve, so začeli dajati pomoč številnim ranjencem in vsem, ki so bili pomoči potrebni. Pri tem se je zlasti izkazalo letalstvo. Skupine bojnih letal niso prevažale samo zdravil in potrebščin, ampak tudi ranjence. Poleg vojakov so se pri reševanju izkazali tudi mnogi meščani.

Tuja letala nad Bitoljem

Belgrad, 2. marca. m. Iz Bitolja poroča »Politika«, da je bil danes ob 11.45 dan znak za letalsko nevarnost. Ljudje so hitro izpraznili ulice in hiteli v zavetišča. Kmalu potem se je pojavilo pet bombnikov, ki so preleteli jugoslovansko mejo v smeri proti Bitolju. Nato so se letala vrnila v Albanijo. Znak za nevarnost je trajal samo 10 minut.

Naš zunanji minister se je vrnil iz Budimpešte

Belgrad, 2. marca. m. Davi se je vrnil s spremstvom v Belgrad iz Madžarske naš zunanji minister dr. Aleksander Cincar Marković, ki je v Budimpešti izmenjal ratifikacijske listine sporazuma o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Madžarsko. Na postaji so zunanjega ministra pozdravili načelniki in višje uradništvo v zunanjem ministrstvu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. marca. m. V palači Delavske zbornice je bil danes občni zbor Delavske zbornice v Belgradu. Večina govornikov je poudarjala, da osrednje tajništvo Delavske zbornice v sedanji državi ne odgovorja svojim nalogam. Na občnem zboru je bil sprejet sklep, da je treba to vprašanje resno proučiti, ter nato zavzeti končno stališče. Razpravljali so tudi o zidanju doma Jugorasa, ki naj bi bil reprezentativna palača v Belgradu. V resoluciji so med drugim zahtevali, naj se čim prej izdajo delavske reforme, nadalje, da se zbornica odločno bori proti špekulantom, dalje naj se izda uredba, po kateri bi morala vsa privatna, samoupravna in državna podjetja čimprej sezidati stanovanja svojemu delavstvu. Zahtevajo, naj se proglasi delavska organizacija kot javnopravna ustnova.

Belgrad, 2. marca. m. Poštni minister dr. Torbar je bil danes v Osijeku, kjer je izročil v promet novo avtomatsko telefonsko centralo.

Belgrad, 2. marca. m. Danes je bil v dvorani Narodnega gledališča koncert otroškega zbora društva »Srpska majka«. Med drugim je prisostvovala predstavi tudi Nj. kr. Vis. kneginja Olga s hčerko princezo Elizabeto.

DRAVOGRAD DOBI KAMENIT MOST

Maribor, 28. februarja.

Če kje, potem je potreba po novem mostu v Dravogradu izredno velika. Sedanji most, ki je iz lesa, je že dotrajal pred mnogimi leti. Pri življenju ga vzdržujejo umetno z neštetimi krparijami, ki se ponavljajo leto za letom, pa kljub temu ne morejo preprečiti, da vodovje deroče Drave ne bi čestokrat poškodovalo mostu. Po nekajkrat je Drava že podrla nekaj soh, tako da je bilo pričakovati, da se bo most vsak hip podrl. Za težka bremena most sedaj ni več primeren, toda promet preko njega med Dravsko in Mislinjsko in Mežiško dolino je tolikšen, da bo treba nujno nekaj podvzeti. To je uvidela tudi banska uprava, ki bo pričela z letošnjo pomladjo graditi v Dravogradu čez Dravo nov most, ki bo iz kamna. Zato so potrebni krediti že odobreni. Most bodo zidali iz granita, katerega bodo lomili v Vuzenici, kjer so veliki, dosedaj malo izrabljeni kamnolomi. Za zidanje mostu pa bodo porabili ogromne količine granita, tako da bodo kamnolomi polno zasedeni, v njih pa bo dobilo dela dovolj domačinov in okoličanov, med katerimi vlada dosedaj velika revščina, ker nimajo zaslužka. Pa tudi vozniki bodo imeli lepo priložnost, da dobro zaslužijo s prevažanjem materiala. S tako velikim delom, kakor je gradnja mostu, bo ves okraj služil nekaj let, potem pa, ko bo most zgrajen, pa bo imel trajno pridobitev velike gospodarske vrednosti.

Zborovanje Slov. šah. zveze v Šoštanju

Celje, 2. marca.

Slovenska šahovskazvez a je priredila letos svoj občni zbor v Šoštanju. Vodil ga je predsednik zveze, gimnazijski ravnatelj dr. Bajec iz Ljubljane. Udeležili so se ga zastopniki 12 klubov. Predsednik je poročal o organizacijskem notranjem in zunanjem delu, potem pa zlasti poudarjal važnost požrtvovalnega dela v šahovskih odsekih ZFO in Sokola. SŠZ naj bi tudi kmalu dobila svoj list. V tekočem letu je JŠZ v razsulu, zato pa je tembolj važno, da prime čimbolj za delo SŠZ, da ne bo imela zaradi nastalih razmer škode. Tajniško poročilo je podel prof. Gabrovšek. Poslovni promet je narastel za več kot polovico, kar je lep napredek. V zvezi je včlanjenih 21 klubov s 588 verificiranimi člani. Iz članstva so izključeni ptujski, kranjski, slovenjegrajski in šempetrski klub. Blagajniško poročilo izkazuje 18.606 din prometa. Zvezino imetje je naraslo na 9245 din. Tehnično poročilo je podal Erker, ki je pohvalil zlasti mariborski in celjski šahovski klub, ki je kot edini šahovski klub prejel odlikovanje reda sv. Save IV. stopnje. Zveza je priredila preteklo leto prvenstveni turnir moštev in tekmo v hitrem šahu med posamezniki, meseca novembra pa pokalni hitri turnir. Zdaj je v teku prvenstveno tekmovanje za letošnje leto, ki bo končano maja meseca. — Na občnem zboru je bil nato izvoljen stari odbor. Popoldne je odigral mojster Preinfalk simultanko z 20 igralci. Izgubil je dve partiji, in sicer z dr. Bajcem in inž. Pipušem; remiziral z Grašarjem, Bezrukovim, Langusom, Berdnikom in Jurharjem, ostale partije pa je dobil.

Zagorje

Po sklepu gremija trgovcev bodo v bodoče, in sicer počenši od 1. marca dalje vse trgovine ob nedeljah in praznikih zaprte. Trgovskemu uslužbenstvu je ta sklep gotovo dobrodošel, a odjemalcem tudi gotovo ne bo pretežko se navaditi na novi red.

Z marcem se preseli g. Ivan Dolinšek iz Lok, kjer mu je odkupila posestvo TPD, v Zagorje, in sicer k Zorinovcu. G. Dolinšku želimo na novem mestu in položaju obilo uspeha.

Objava voj. razporeda po razglasu občine bo za vse obveznike v nedeljo, dne 9. marca v uradnih prostorih občine Zagorje. Urad bo izjemoma posloval za one, ki so zaradi službe zadržani dopoldne tudi popoldne, in sicer od 2—5.

Od tu in tam

Po lepih dneh je v Črni gori nastopilo spet snežno vreme. Nepričakovano so se pojavili snežni viharji, ki so zametli skoraj vse prometne poti in onemogočili ves avtobusni promet. Odstranjevanje snega z glavnih cest pa je otežkočeno zavoljo tega, ker zaradi velike oddaljenosti naseljenih krajev ni mogoče hitro dobiti ljudi za delo. Zlasti pa se zopetni sneg najbolj pozna v hribovitih krajih, kjer začne ljudem hitro zmanjkovati živeža in živinske krme. Zaradi svoje revščine si tam ljudje niso mogli narediti večjih zalog.

Še letos bodo v Belgradu gradili nov zavod in sicer »Zavod Nikola Tesla«, ki bo neke vrste centrala za raziskavanje na polju elektrotehnike. Zavod bo nosil ime Tesla, ki je velik izumitelj in živi še sedaj v Ameriki. Akcijo za zidanje zavoda so sprožili nekateri znanstveniki, katerim je takoj priskočila na pomoč država z večjo podporo, obenem pa se je srbska javnost odzvala vabilom in je z večjimi zneski podprla akcijo. Tako je pripravljalni odbor, kateremu načeljuje bivši minister Vojin Gjuričič, zbral toliko sredstev, da bo že letos začel zidati veliko poslopje in obenem nakupovati v tujini tudi potrebne stroje in tehnične priprave za znanstveno delo.

60 milijonov dinarjev znaša proračun občine v Sarajevu, ki je po številu prebivalstva nekako tako velika kakor naša Ljubljana. Lani je sarajevski proračun znašal 50 milij. din. Zaradi javnih del, ki so v mestu kruto potrebna, so proračun letos povečali. O občinskem svetu v Sarajevu pa se sedaj ne govori dosti več. Svoj čas je bilo rečeno, da je prišlo med muslimani, Hrvati in Srbi do sporazuma in da je bil sporazumno sestavljen tudi seznam novih občinskih odbornikov. Župana naj bi bili dobili muslimani, prvega podžupana Hrvati, drugega pa Srbi. Toda pokazalo se je kmalu, da se glede razdelitve mest v občinskem svetu niso sporazumeli in da je nazadnje vsa akcija propadla.

Grozeče poplave v Vojvodini in pokrajinah ob naših velikih rekah so zaenkrat trenutno odstranjene, toda boje se, da se ne bi ponovila katastrofa lanskega leta, ki je uničila dobršen del naše žitne letine. Zavoljo tega je gradbeno ministrstvo uveljavilo več svojih ukrepov, s katerimi se začenja borba za preprečitev poplav. Povsod so bile alarmirane razne vodne zadruge, da so pripravile velike črpalke, ki bodo vodo odmetavale v odtočne kanale. Ljudstvo je bilo opozorjeno, naj sodeluje pri teh ukrepih, da bi se že pri prvem pojavu nevarnosti lahko učinkovito izvedli vsi varstveni ukrepi. V nekaterih krajih so začeli popravljati tudi stare zaščitne nasipe in graditi tudi nove.

Prostovoljno sta šla v smrt dekle in fant, ki jima starši niso pustili, da bi se vzela. To sta bila Milan Djokič in Milojka Živanovič iz Bajine Bašte. Rada sta se imela in sta se domenila tudi za poroko. Toda starši obeh niso hoteli o tem ničesar slišati. Zaljubljenca sta poskušala vse, da bi od starcev dobila dovoljenje, toda nič ni pomagalo, niti ne grožnja, da se bosta ubila, če jima ne bo ustreženo. Končno sta svojo grožnjo tudi izvedla. Šla sta in se obesila na oreh pred Djokičevo hišo. Ko so ju zjutraj zagledali, sta bila oba že mrtva.

Ponarejalce desetdinarskih kovancev so prijeli v vasi Babušnica pri Pirotu. Sredi preteklega meseca so se začeli pojavljati prvi ponarejenci. Po navadi so jih prinašali otroci v gostilne in trafike in kupovali za svoje starše tobak ali žganje. Tako so le postali pozorni na ponarejence in enega od dečkov prijeli, ko je v gostilno prinesel novega »kovača«. Takoj nato sta bila prijeta dva kmeta iz bližnje okolice, ki sta delala doma ponarejene desetdinarske kovance. Čeprav sta delala s preprostim orodjem, so bili ponarejenci vseeno precej podobni pravim. K sreči pa so jima stopili prej na prste, preden sta mogla izdelati večje količine ponarejenega denarja.

Nove vrste »pomožne blagajne« so odkrili te dni v Belgradu. Prijeli so tudi dva »šefa«, nekeg Josipa Ermana iz Maribora in Šimna Piskarja iz Zagreba. Ta dva moža sta bila pred dvema letoma ustanovila v Zagrebu posebne vrste zavarovalniško družbo na osnovi samopomoči. Za začetek nista imela nobenega kapitala, pač pa sta začela poslovanje s članskimi vlogami. Posel je šel dobro, kakor pri vseh takšnih »zavarovalniških podjetjih«, kakor se je bilo to pokazalo že tedaj, ko smo v Sloveniji dobili »Vzajemno samopomoč«. Dokler so članske vloge letele v blagajno, je bilo vse v redu. Erman in njegovi številni pomagači so krasno živeli in udobno potovali po državi ter lovili svoje člane, hudo pa je postalo, ko so nekatere zavarovalne police prispele v izplačilo. Denarja v blagajni ni bilo nič. Pričele so prihajati na policijo v Belgradu prijave, nakar je policija le šla pogledat v to »zavarovalnico«. Odkrila je navadno sleparijo in Ermana ter Piskarja prijela. Tedaj se je šele odkrilo, kako je »Vzajemna humanitarna zavarovalniška družba z o. z.« poslovala. Najprej je bil sedež v Zagrebu. Ko pa je policija zahtevala, da se poslovanje zavarovalnice spravi v sklad z zakonskimi predpisi, sta Erman in njegov prijatelj začutila vroča tla in preselila zadrugo v Belgrad. Pa tudi tu ju ni dolgo spremljala sreča, kajti zaradi nepravilnosti, ki so se dogajale, so ju prijeli in vtaknili v zapor.

Privilegirana izvozna družba je začela z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpirati sadjarje v državi v boju proti bolezni, ki se je lotila sadnega drevja. Zlasti v krajih, kjer je središče šadjarstva, se je ščitasta uš lotila dreves in jih začela uničevati. Število obolelih sadnih dreves gre v stotisoče. Zavoljo tega je Prizad nakupil 173.000 litrov raznih olj, katere rabijo za škropljenje sadnega drevja. Vsa količina olja je bila razdeljena v kraje, kjer se je bolezen pojavila. Poleg tega je Prizad kupil 5000 litrov nikotina, ki je znan kot izborno sredstvo za zatiranje sadnih škodljivcev.

Svojemu nezvestemu ljubimcu je sredi cerkve preprečila poroko Jerina Lukič iz Bele Cerkve. Njen fant je bil Petar Magjarac, črkostavec. Več let sta se razumela in plod grešne ljubezni sta bila dva otroka. Toda fant se je Lukičeve kmalu naveličal in si izbral drugo nevesto. Z njo je odšel v Belgrad in se hotel poročiti. Toda Lukičeva je o pravem času izvedela za to, prihitela v Belgrad in prišla v Saborno cerkev ravno v trenutku, ko je Magjarac s svojo novo nevesto čakal, da ga bo pravoslavni svečenik poročil. Lukičeva je šla k svečeniku in mu povedala svojo zgodbo. Končalo se je vse tako, da sta ženin in nevesta pobegnila iz cerkve, Lukičeva pa za njima. Rekla je, da bo nezvestega fanta tako dolgo zasledovala, da mu bo preprečila vsako ženitev.

»N' mav čez izaro«

Nemški vojaki v Narviku dobijo svoj dom

Na vspodbudo pokrajinskega vodje-namestnika Franca Kutschere bo postavila Koroška v Narviku za tamošnje vojake poseben vojaški dom. Državni minister za propagando je že izdal potrebno dovoljenje za gradnjo in dela se bodo v kratkem pričela. Doslej so se za ta dom nabrale že čedne vsote, med drugimi je darovalo samo osebje Splošne krajevne bolniške blagajne v ta namen okrog 2100 RM.

V Bajtišah se lovijo planinski orli

Izreden dogodek se je te dni pripetil 10-letnemu sinu tukajšnjega lovca Rohra, ki stanuje v Babučnikovem grabnu med skalovjem pod Javornikom. Po naročilu očeta ((ki je pri vojakih), je fant pazil na skobce, ki so bili nastavljeni za lisice. Nekega dne pa najde fant ujeto veliko ptico in meneč, da je jastreb, vzame kol in jo ubije. Šele ko je prišel domov in pokazal nenavadno veliko ptico domačim, so ugotovili, da gre za velikega planinskega orla — samico, ki je merila z razprostrtimi krili skoraj dva in pol metra. Dva dni nato se je v istem kraju ujel v nastavljeno past za skobce drug orel — samec. Tokrat pa je fant ptico že poznal in jo pustil spet na svobodo.

Drobne vesti s Koroške

Državni namestnik za Koroško je razpustil »Politično in gospodarsko društvo za koroške Slovence« v Celovcu, »Slovensko šolsko društvo v Celovcu« in podružnico »Slovenskega šolskega društva v Št. Jakobu v Rožu«. V utemeljitvi razpusta navaja dekret dejstvo, da slovenske interese na Koroškem v zadostni meri lahko zastopajo »Slovenska kulturna društva« in »Slovenska prosvetna zveza« v Celovcu, ki da imajo podobne cilje kakor razpuščena društva.

V Dobu pri Pliberku je tovorni avto povozil do smrti malo Nežiko Trunkovo. Kolesa težkega avtomobila so ji zdrobila glavo.

V Podgori je v izredni starosti 91 let umrl g. France Fehr. Pokojnik je bil velik ljubitelj slovenske knjige in slovenskega čtiva sploh. Zaradi svojega mirnega značaja je bil pri ljudeh izredno priljubljen.

Na Plešivcu je odšel v večnost 82-letni Doniž Strugar. Pokojnik je bil dolgoletni sodelavec v Slovenski posojilnici in poštenjak od nog do glave.

Elektrifikacija podjunskih vasi tudi v vojnem času kar dobro napreduje. Te dni so priključili na električno omrežje vas Dob pri Pliberku, kar pomenja za vaščane lep napredek, posebno sedaj, ko je za petrolej in bencin precej trda. Sedaj pa bo razsvetljava in pogon motorjev zagotovljen z električno silo.

Ljubljana od sobote čez nedeljo

Težko, da bi bil kateri Ljubljančan v soboto zvečer zapazil, kaj nam vreme pripravlja za nedeljo. Lahko, da je pogledal k nočnemu nebu in zagledal dve, tri zvezde, toda — saj se na jasno nočno nebo ni zanesti, preveč je že bilo izkušenj, si je rekel in si mislil: »Nekakšna taka kislica bo kakor je bila danes čez dan, ne lepo ne grdo!«

Kar čisto spomladanska nedelja

Kakor ribje oko je bilo čisto in jasno davi nebo. Imelo je tisto veselo, spomladansko, svetloplavo barvo; zdelo se je, kakor da bi se bilo razširilo in dvignilo. Sonce je prijazno sijalo že navsezgodaj. Niti oblačka ni bilo nikjer videti in tudi najmanjši veter ni vlekel.

»Sijajno imajo tisti, ki so šli v Planico,« so si govorili ljudje, ko so se zjutraj srečavali. Vsak je sklenil, da vsaj popoldneva ne bo prebil doma, če bo le mogoče.

Zato je tudi danes bilo po priljubljenih izletnih točkah ljudi kakor že zlepa ne. Vse je bilo zasedeno po gostiščih in pri mizah na prostem, po stezah in poteh so se srečavale skupine. Vsa sprehajališča v neposredni bližini mesta so kar mrgolela sprehajalcev. Spet prihaja pomlad — ni več daleč. To razpoloženje je danes prevzemalo ljudi, ki so veseli hodili po poteh, na katere je sonce lilo svojo prvo toploto v tem letu. Nihče ni hotel ostati doma, če že drugega ne, se je po kosilu odpravil vsaj iz hiše in stopil na ulico ter potem uro ali dve postopal okrog po mestu in se veselil lepega dne.

Tako lepega dne letos prav gotovo še nismo imeli, in Bog daj, da bi odslej imeli vsako nedeljo vsaj približno tako lepo, če le mogoče, seveda prav tja do pozne jeseni!

Ob takem lepem dnevu človek kar pozabi na težave in skrbi, ki jih grozeče potiskajo na obzorje prihajajoči časi. Z zaupanjem gleda v bodočnost, ko pohaja po prijaznih samotnih krajih — temne slutnje se ne upajo blizu. Moreča vsakdanjost ostane zadaj, skrbi odrinemo na jutrišnji dan, zanje se nam ob teh prilikah zazdi, da je še itak vedno dosti časa zanje.

Danes so se že opogumili kolesarji

Marsikdo, ki ni toliko navezan na kolo, da bi se moral ž njim vsak dan voziti, se je šele danes opogumil in lepo »očistil svojega konjička« ter se podal na cesto, na ravno polje. Spet se je začela sezona kolesarskih nedeljskih izletov, ki bo zdaj — ob lepem vremenu seveda — trajala prav tja do pozne jeseni.

Seveda se trajnega lepega vremena zdaj še ne smemo nadejati, saj prav marca meseca kaj rado nagaja. En dan je lep, drugi pa že dežuje — in to se seveda pozna tudi cestam. Vendar — začetek »sezone« se je po vseh znakih sodeč, vpeljal danes.

Radosti in skrbi »prvega«

Včeraj je bilo prvega in to se je kaj močno tudi poznalo po lokalih, gledališčih in kinih — pozneje pa seveda tudi po gostilnah. Gostilne in restavracije so bile snoči čisto do policijske ure zasedene kakor seveda že od zadnjega »prvega« ne. Lep je »prvi« in vsak ga z veseljem pozdravi — toda v veselju je tudi dosti grenkobe, kajti komaj so denarci v rokah in prešteti, že se jih mora človek znebiti za običajne življenjske mesečne potrebe.

Občni zbor podravskih gasilcev

Na Dravskem polju so požari in požigi precej ponehali

Maribor, 2. marca.

Danes dopoldne se je vršil v Mariboru občni zbor gasilske župe Maribor desni breg, ki zavzema področje istoimenskega okrajnega glavarstva, največ svojih članov pa ima na Dravskem polju. Občnega zbora so se udeležili zastopnik mestnega poveljnika major Kovačič, prvi podstarešina Gasilske zajednice Bogdan Pogačnik in okrajni glavar Leopold Eiletz. Občni zbor je vodil starešina Josip Klemenčič, poleg njega sta poročala še tajnik Klemenčič Milan in blagajnik Mirko Krajnc.

Iz poročil župnik voditeljev se vidi zanimivo dejstvo, da je Dravsko polje izgubilo svoj žalosten sloves zaradi neštetih požarov, ki so pred leti skoraj vsak dan tukaj divjali ter so bili podtaknjeni od zločinskih ljudi. Gasilska župa Maribor desni breg je ena najmočnejših edinic v Sloveniji. Šteje 29 čet s 829 aktivnimi člani, podpornih članov je 1759, častni pa so 104. Čete dolgujejo skupno še 188.394 din. Požarov je bilo na ozemlju župe malih s škodo do 10.000 din 10, srednjih s škodo do 50.000 din 21, velikih s škodo do 100.555 din 6, izredno velikih s škodo nad 100.000 din pa 4. Zgorelo je 17 stanovanjskih hiš, 24 gospodarskih poslopij, 2 žagi, 1 posestni dom, 1 viničarija, 1 cerkveni stolp, 1 svinjak, 1 tovarniški objekt, 1 veranda, 1 kozolec, 1 kopica slame, 1 voz sena, 1 skladišče, 6 drvarnic, 1 gozd. Vzroki teh požarov so bili: 7 nepoznano, 5 od peči, 1 zaradi neprevidnosti otrok, 2 od strele, 5 iz maščevanja, 4 so bili podtaknjeni, v enem primeru je bil požig zvezan z roparskim napadom. 35 poslopij je bilo zavarovanih, 6 pa nezavarovanih. Na zavarovanih poslopjih so povzročili požari 1,835.000 din škode, na nezavarovanih pa 335.500 din. Gasilci so sodelovali pri 36 požarih, petkrat pa čete niso mogle nastopiti, in sicer enkrat zaradi hude megle, enkrat zaradi visokega snega, en požar je bil visoko v hribih, enkrat pa niso bili obveščeni. Pri gasilnih akcijah sta se ponesrečila dva gasilca. Zgorelo je 33 kokoši, 2 svinji, 1 krava, 1 pes. Gasilci so preprečili s svojimi nastopi za 4,533.000 din škode. Gorelo pa je na področju čete Rače sedemkrat, v Sv. Lovrencu na Pohorju petkrat, v Šmartnem štirikrat, v Rušah trikrat, v Hotinji vasi trirat, na Pobrežju in v Zg. Polskavi po dvakrat, drugod pa po enkrat. — Poškodbeni fond izkazuje 21.360 din dohodkov ter 700 din izdatkov, župni dohodki so znašali 2971 din, izdatki pa 2647 din. Župa posveča sedaj veliko pozornost organizaciji vojnega gasilstva.

Občni zbor želez. glasbenega društva »Drava«

Maribor, 2. marca.

V Narodnem domu je bil danes dopoldne občni zbor Nar. žel. glasb. društva »Drava« v Mariboru. Obisk je bil zelo lep ter so zborovalci dvorano docela napolnili. Zbor je vodil predsednik Jože Vokač. Pozdrave v imenu Ipavčeve župe je prinesel njen predsednik prof. Mirk. Sledilo je poročilo tajnika g. Živka. Društvo ima 880 članov, od tega 85 izvršujočih, 785 podpornih, 7 častnih in 3 ustanovne. Odseki imajo: pevski 36, godbeni 30, tamburaški 19 članov. Društvo je bilo zelo agilno ter se je udeleževalo vseh prireditev in nastopov. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Paar, je razvidno, da je imelo društvo 127.357.85 din dohodkov in 123.231.85 din izdatkov. Gospodarjevo poročilo je podal g. Orbanič. Inventar predstavlja vrednost 130.000 din. Lani si je nabavila »Drava« veliko instrumentov in novih skladb, s katerimi je izpopolnila svoj orkester. Nato so sledila poročila: za pevski odsek Hrvat, za godbenega Žekar, za tamburaškega Pivka, za glasbeno šolo pa H. Druzovič st. Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen dosedanji odbor z Vokačem na čelu. Nato so pozdravili občni zbor zastopniki raznih kulturnih in narodnih društev, zatem po je sledilo odlikovanje zaslužnih pevcev: zlate medalje za 20- in 10-letno sodelovanje so dobili od Pevske zveze Ivan Paar, Drago Orbanič, Alojzij Rijavec, Ludvik Sterle. Bronaste kolajne so dobili Anton Veras, Anton Jakolič; 15 članov je dobilo diplome.

Mariborski nedeljski drobiž

Pokojnino ji je ukradel. Za žeparje, ki postajajo v Mariboru vse bolj nadležni, je gnječa, ki se odigrava na avtobusnem kolodvoru pri prihodu in odhodu avtobusov, dobrodošlo torišče za njihove dolgoprstne spretnosti. Včeraj je nekdo odnesel vdovi Hronek Josipini iz Aljaževe ulice denarnico s 550 din, ki jo je imela v zunanjem žepu plašča.

Vlomi. V garažo Zupanca Albina Ob bregu 16, je bilo vlomljeno. Vlomilec je odnesel raznega orodja za 3406 din. Vlom je moral izvršiti nekdo, ki je z razmerami znan, ker domač pes, ki je sicer zelo hud in čuječ, sploh ni lajal. V Poštenski ulici 17 je bil izvršen vlom v delavnico kamnoseka Stanislava Rota. Vlomilec je moral imeti s seboj voz, ker je odpeljal 10 cementnih cevi ter odnesel tudi karbidno svetilko.

Mladi razgrajači. Opolnoči je policija aretirala na Slomškovem trgu trojico mladih razgrajačev, ki si je očividno prisvojila tricikel, last »Velike kavarne«, na katerem so vsi trije sedeli, drveli okrog cerkve, kričali ter dvakrat poškodovali ograjo v parku, pa tudi na triciklu so povzročili večjo škodo. Policaj je vse tri aretiral. Bili so to 17 letni Franc Malek, trgovski vajenec v trgovini Hedžet, 17 letni Egon Meklenšek, vajenec pri urarju Kiffmannu in 22 letni Leopold Truči, tkalski podmojster v Mariborski tekstilni. Pri vseh treh je policija našla legitimacije, da so člani Kulturbunda.

Poučni tečaji na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in precepljanje sadnega drevja bo dne 5. in 6. marca na Banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8—12 in 14—18. Za prenočišče in prehrano skrbe tečajniki sami.

Tečaj za zatiranje škodljivcev in bolezni ter škropljenje sadnega drevja bo dne 12. marca na Banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter traja od 8—12 in od 14—18. Za prehrano skrbe tečajniki sami.

Ljubljana

Koledar

Danes, ponedeljek, 3. marca: Kunigunda.
Torek, 4. marca: Kazimir, sp.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Komotar, Vič, Tržaška 48.

Prosvetna zveza v Ljubljani je končala 17. sezijo prosvetnih večerov. Prvič so bili prosvetni večeri v jesensko-zimski sezoni leta 1924-5. Preko 200 predavanj je v tej dobi priredila ta organizacija za ljubljansko občinstvo. Obenem pa je dala pobudo za slično delo po podeželju. Po njenem zgledu so bili prosvetni večeri po naših mestih in trgih, povsod z velikim uspehom.. V zadnji seziji je bilo na sporedu: 3 literarni večeri, 3 versko zgodovinski, 2 iz umetnostne zgodovine, 1 glasben, 2 iz socialne tvarine, 1 iz naravoslovja, ostali pa so bili iz zgodovinskega in zemljepisnega področja, katera zanimajo sodobnost. Na predavanjih je bilo predvajanih 796 slik, 24 glasbene točke, 12 recitacij in deklamacij, 1 melodram, 2 dramatični predstavi. Prosvetnih večerov se je udeležilo skupno okrog 4000 oseb, kar jasno priča, da je Prosvetna zveza s tem delom v Ljubljani in po deželi osnovala pravo ljudsko visoko šolo. S prihodnjim letom stopa ta ljudska visoka šola že v 18. leto svojega delovanja.

Mohorjane opozarjamo, da se naroče na Mohorjev knjižni dar, ki bo to leto izredno bogat, saj bo prinesel poleg ostalih knjig Koroščev življenjepis, za katerega doplačajo naročniki samo 10 din. Naročila in doplačila prejema Ljudska knjižnica, Miklošičeva 7, od 8—12 in od 2—7 vsak dan razen ob nedeljah.

Razpis zdravniških mest. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje mesto pogodbenih zdravnikov v Mislinji, Beltincih, Štrigovi, Farj pri Kočevju, eno mesto zdravnika-uradnika 1. plač. stopnje za splošno prakso v Mariboru in eno mesto zdravnika-uradnika za higieno dela in poklicnih bolezni v Ljubljani. Rok za vlaganje prošenj je do 22. marca.

Društvo »Mali gospodar« priredi v ponedeljek 3. marca v učilnici viške ljudske šole predavanje za male gospodarje z Viča, Glinc, Rožne doline in okolice. Predaval bo tajnik društva »Mali gospodar« g. Jože Ahčan. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Uprava električne cestne železnice v Ljubljani ne more več sprejemati nobenih novih prošenj za službo, ker so vsa službena mesta zasedena.

ZZD. — Monterji, kleparji, instalaterji in vse sorodne stroke, vsi brez razlike — **na sestanek,** katerega priredi Zveza združenih delavcev v nedeljo, 9. marca ob pol 10 v dvorani Delavske zbornice.

Jubilej Hinka Nučiča. Na povabilo Narodnega gledališča v Ljubljani bo praznoval slovenski režiser in igralec H. Nučič v sredo, 12. marca tudi v Ljubljani svoj jubilej 40-letnega gledališkega dela. Nastopil bo v Viko Podgorsko v Begovičevi drami »Brez tretjega«. Na ta jubilej naše občinstvo že danes opozarjamo.

Eksperimentalno predavanje o hipnozi in telepatiji. V torek, dne 4. marca ob 20 bo predaval v frančiškanski dvorani g. Bogdan Zupan o hipnozi v telepatiji. Gospod Zupan, ki je že znan eksperimentator, bo demonstriral eksperimente, ki jih izvajajo poklicni hipnotizerji. Pojasnil bo bistvo hipnoze in telepatije, razkril trike, opozoril na razne kvarne posledice laične hipnoze. Ves čisti dobiček je namenjen za nabavo opreme siromašnih tekmovalcev Smučarskega kluba Ljubljane. Predprodaja vstopnic v trgovini Gorec, Tyrševa cesta in Kolb & Predalič, Kongresni trg.

Sal. prosveta Kodeljevo priredi v petek, dne 7. t. m. ob 20 v Mladinskem domu (društvena soba) predavanje »Ureditev domačega vrta«. Predava kmet. insp. g. Kafol. Vabljeni tudi nečlani.

Ljubljansko gledališče

Drama. — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 3. marca: Zaprto.
Torek, 4. marca: »Krog s kredo«. Red B.
Sreda, 5. marca: »Ugrabljene Sabinke«. Red A

Opera. — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 3. marca: Zaprto.
Torek, 4. marca: »Vesele žene windsorske«. Red Torek.
Sreda, 5. marca: »Sabska kraljica«. Red Sreda. Gostovanje Josipa Gostiča.

RADIO

Program Radio Ljubljana

Ponedeljek, 3. marca: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Koncert godbe grenadirske garde (plošče) — 12.30 Poročila, objave 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski spored Rad. ork. 14 Poročila — 17.30 Pisan spored Rad. ork. — 18.10 Duševno zdravstvo (g. dr. Anton Brecelj) 18.30 Plošče — 18.40 Mesečni slovstveni pregled (g. prof. Fr. Vodnik) — 19 Napovedi, poročila — 19.25 Nacionalna ura: Zagreb govori — 19.40 Čajkovskij: Romeo in Julija, uvertura (plošče) — 20 Shakespeare: Romeo in Julija — tragedija (člani Nar. gledal. v Ljubljani) — 22 Napovedi, poročila.

Torek, 4. marca: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Pisani zvoki (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Koncert slovanske glasbe (Rad. ork.) — 14 Napovedi, poročila — 14.15 Šolska ura: Naše narodne pesmi pojo učenke II. dekl. mešč. šole; vodi gdč. M. Laharnar — 17.30 Ruske pesmi (plošče) — 18 Cello-solo koncert (g. prof. Čenda Šedlbauer, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek) — 18.40 Magični strupi v življenju in znanosti (g. prof. Miroslav Adlešič) — 19 Napovedi, poročila — 19.25 Nacionalna ura: Ljubljana govori: Jan. Ev. Krek na delu za našo narodno državo (g. prosv. inšp. S. Kranjec) — 19.40 Plošče — 19.50 Šolska posvetovalnica (g. prof. E. Bojc) — 20 Polke in koračnice (plošče) — 20.30 V operetnem času. Poje g. Ado Darian, igra Rad. ork. Dirigent D. M. Šijanec — 22 Napovedi, poročila.

Drugi programi

Ponedeljek, 3. marca: Belgrad: 21.10 Gjungjenac poje — **Zagreb:** 20 Prenos — **Bratislava:** 19.40 Leharjeva opereta »Guiditta« — **Praga:** 20 Ork. koncert — **Sofija:** 20 Zbor — **Beromünster:** 19.45 Kom. koncert — **Budimpešta:** 20.10 Simf. koncert — **Sottens:** 18.40 Mozartove sonate — **Švedske postaje:** 20.30 Ork. koncert.

Belgrajska kratkovalovna postaja: YUA, YUB (49.18 m): 19.40 Poročila v slovenščini — YUF (19.69 m): 0.30 Poročila v slovenščini za Južno Ameriko — YUG (19.69 m): 3.30 Poročila v slovenščini za Severno Ameriko.

Novi rekordi v slovenski Planici

Rudi Finžgar, ZFO Kropa, 101 meter, Albin Novšak, SK Bohinj, 103 metre (z dotikom), Nemec Rudolf Goering 118 metrov, Nemec Paul Kraus 112 metrov

Če je kdo naklonjen planiškim prireditvam, so jim prav gotovo naklonjeni nebeški vremenarji. Kadar imamo veliki planiški praznik, je vreme tako lepo, da bi si nihče ne mogel lepšega želeti. Tako je bilo tudi danes. Sonce je pozlatilo vse vrhove in ljudje, ki jih je zaspani vlak prepočasi vozil na kraj velikih dogodkov, so bili že na vse zgodaj najboljše volje. Vse se je kar najlepše pripravilo na velike tekme. Polovica uspeha planiške prireditve je bila s tem že zagotovljena.

Niso pa tej naši prireditvi in naši veliki skakalnici naklonjeni uradni ljudje. Še danes je planiška skakalnica od uradne mednarodne smučarske zveze nepriznana. Še danes ne smemo imeti na veliki planiški skakalnici rednih tekem, ampak samo treninge smuških poletov, ki pa vsako leto ne odjeknejo samo v naši mali domovini, ampak po vsem širnem svetu. Tako bo tudi letos, toda samo s to razliko, da bodo ob letošnjih rezultatih vsi samo obstrmeli, zmajali z glavo in ne bodo verjeli, da je resnica. Vse pa je čista resnica in je to videlo na svoje oči 5000 ljudi, ki se jih je zgrnilo okoli planiške skakalnice.

Nekaj zgodovine

Planiška skakalnica ima že svojo veliko tradicijo. Prve mednarodne skakalne tekme na planiški skakalnici so bile 25. marca 1934. Znamenita norveška rekorderja brata Ruuda sta dosegla tedaj za ves svet neverjetne daljave. Birger Ruud je skočil 92 m, njegov brat Sigmund pa celo 95 m. Naš najboljši skakalec je bil tedaj Novšak, ki je obstal pri 66 m. Vsi skakalci so bili tedaj nad skakalnico navdušeni.

17. marca 1935 je v treningu skočil Norvežan Reidar Andersen 95 m, v tekmi pa Poljak Stanko Marusarz 87 in pol metra, Slovenec Bogo Šramel pa je dosegel nov državni rekord 72 m. Leto dni kasneje je planiška skakalnica doživela svoje največje zmagoslavje. Avstrijec Josef Bradl je skočil 101 m, njegova rojaka dr. Harald Reinl 98 in Franc Aschenwald 96 m. Albin Novšak je tedaj skočil 89 in pol metra. Prvič je bila tedaj v zgodovini smučarskih skokov prekoračena 100 m daljava. Leta 1937 se je Bradl v treningu pognal na 107 m. Lanski uspehi so nam še vsem v živem spominu.

Letošnja prireditev

Trije dnevi treninga na veliki planiški skakalnici v preteklem tednu so že dali slutiti nepričakovane dogodke. Nekajkrat je bilo v treningih prekoračena daljava 100 m. Odlični nemški skakalci so v treningih prišli dvakrat celo na 106 m. Bradlovega rekorda pa do danes ni še nihče dosegel. Ni čudno zato, da je v Planico pohitelo nešteto smučarjev, starih in mladih, ne pa samo mladih, kakor je bilo prejšnja leta. Tudi starejši ljudje so spoznali, da se v Planici vendar dogajajo velike stvari. Dva posebna vlaka in močno okrepljen redni turistični vlak so bili nabito polni. Prireditev je bila napovedana za enajsto uro. Žal pa se ob 11 ni mogla začeti. Šele ob tri četrt na 12, ko se je pognal prvi skakalec čez planiško skakalnico, so se vrstile dolge kolone ljudi, ki so od kolodvora hiteli k pol ure oddaljeni skakalnici. Le nekateri so se jezili nad neopravičljivo malomarnostjo železniške uprave, ki ni dovolj poskrbela za številno občinstvo, ki je hitelo v Planico. Tako je na primer redni turistični vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.40, prišel v Planico šele ob pol 11. Za tem vlakom je prišel še en posebni vlak.

Pogled z vrha skakalnice je bil veličasten. Vsa skakalnica je bila obrobljena z ljudmi, ki so se z vrha skakalnice zdeli kakor mravlje. Nadebudna mladina, ki je hotela videti vse čim boljše in čim bližje, se je povzpela na drevesa ob skakalnici, ki so se šibila in gugala pod nenavadnim bremenom. Ob izteku v skakalnico sta se vili na visokem drogu nemška in naša državna zastava, na sedmih manjših drogovih pa se je je blestel napis »Planica«. Ob levi strani skakalnice je bila postavljena majhna častna tribuna za častne goste.

Visoki odličniki prihajajo

Kot zastopnik Njeg. Vel. kralja Petra II. je prvi prišel divizijski general Stefanović. Ministra vojske in mornarice je zastopal generalštabni major Komarčević, ministra za telesno vzgojo dr. Narančić, bana dravske banovine dr. Orel, dalje so bili še navzočni brigadni general Lukič, komandant planinske brigade, poleg tega naš konzul Stojković iz Celovca in Gauleiter Kutsehera iz Beljaka. Zvezo za tujski promet in Slovensko športno zvezo je zastopal dr. Ciril Pavlin. Poleg teh odličnikov je bilo navzočih še mnogo drugih odličnih predstavnikov našega javnega življenja.

Novšak začne s poleti

Ob 11.45 je mikrofon naznanil težko čakajočim gledalcem, da se bo pognal čez mostiček v strahotno globino stari preizkušeni planiški skakalec Albin Novšak iz Bohinja. Iz celega naleta se je lepo pognal čez mostiček v lepem predklonu in z vzorno držo smuč pristal pri 67 m. Občinstvo ga je prisrčno pozdravilo. Kot drugi je bil na vrhu skakalnice majhen kot mravlja odlični nemški skakalec Heinrich Palme. Pognal se je po naletu, izginil za hip ljudem, ki so opazovali skoke od spodaj, izpred oči in se nato pojavil visoko v zraku. Nekajkrat je zakrilil z rokami in tako varno in zanesljivo pristal pri 87 m. Za njim je šel čez mostiček Henrich Klopfer. Pristal je pri isti daljavi, le da je z roko malo podrsal po tleh, nato se je pa zravnal in lepo izpeljal. Za njim je šel v prav lepi drži Jeseničan Ivan Zupan. Zaradi slabega doskoka je tudi on pri 75 m podrsal z rokami. Pri 94 m je v krasnem skoku z lepim predklonom pristal mladi, planiškemu občinstvu doslej še neznani Rudi Gering. Občinstvo ga je z živahnim ploskanjem nagradilo. Nato je skočil Paul Schneidenbach. Dobro in zanesljivo je obstal pri 84 m. Za njim se je pojavil na tričetrtinskem naletu — ostali so vsi skakali s celim naletom — Rudi Finžgar. Mirno in preudarno se je odgnal z lepim predklonom in dobrim doskokom, dasi bi ga mehko doskočišče kmalu obrnilo. V zadnjem trenutku pa se je popravil in lepo izvozil 71 m. Hans Lahr je sijajno obstal pri 91 m. Njegov mlajši tovariš, tudi doslej Planici še nepoznan, Paul Kraus je pri 94 m malo podrsel z rokami in izvozil. Slabo in z dotikom je skočil Tone Razinger 63 m. Krasno je za njim zajadral skozi zrak Gregor Höll; 98 m je skočil. Toda zaradi mehkega doskočišča je padel. Padec pa ni bil prav nič nevaren, toda Höll si je vseeno nategnil na obeh nogah mišice, tako da ni mogel popoldne nič več skakati. Nemec Franz Mair je v lepem slogu obstal pri 87 m. Stilno lepo, dasi malce negotovo, je skočil Ilirijan Janko Mežik 71 m. Slabo in s precejšnjim dotikom se je Zalokarjevemu Jožetu posrečilo priti na 76 m. Ljubljančan Jože Nedog je pri 66 m padel. Franc Pribošek je v lepem skoku in dobro pristal pri 81 m. Kot zadnji je šel čez skakalnico Jože Javornik. Skočil je slabo in je pri 56 m padel.

S tem je bila prva serija skokov končana. Vodstvo je uvidelo, da ob tem vremenu ni mogoče več skakati. Sonce je neusmiljeno pripekalo in mehčalo tako nalet kakor tudi doskočišče. Zlasti je bilo mehko doskočišče in zato so bili skoraj vsi doskoki skakalcev po prvi seriji skokov razmeroma negotovi. Vodstvo je odločilo, da trening prekine in da bodo skakalci nadaljevali s svojim treningom šele ob pol dveh.

Prijetna zabava na soncu

Ko je bilo občinstvu sporočeno, da ima dobro poldrugo uro časa, da se malo odpočije, da pojužina in da se malo pozabava, so se ljudje zgrnili okoli stojnic in se pridno zalagali. V glavnem so gledalci odprli svoje nahrbtnike, sedli na svoje smuči in jedli, kar so prinesli s seboj. Po kosilu je bila pod skakalnico prava zabava. Sonce je toplo grelo in mladina se je kepala na vse strani. Nekateri so legli na svoje smuči in namazali obraze z vsakovrstnimi kremami, da bodo domov prišli lepo zarjaveli. Ta opoladnski oddih pa se je zavlekel nepričakovano dolgo. Skakalci so s popoldanskimi skoki začeli komaj ob pol treh.

Popoldanski skoki

Popoldne je bila skakalnica povsem drugačna. Dolge sence so zasenčile ves nalet in doskočišče. Začelo je že po malem zmrzovati. Vse je tedaj vedelo, da bodo popoldanski skoki glede daljave neprimerno drugačni kakor dopoldanski. Z veliko nestrpnostjo je občinstvo pričakovalo prvega skakalca.

Kot prvi se je spet pognal Albin Novšak. Pri 86 m se je dotaknil tal in lepo izvozil; za njim Nemec Palme: 91 m je napovedal speaker. Za njim Klopfer: 90 m. Občinstvo se je razgibalo in živahno ploskalo. Kot četrti je šel Jeseničan Zupan. Pri doskoku pri 78 m je Zupan padel. Padec je bil neroden in občinstvo je obnemelo. Za Zupanom sta lepo skočila Rudi Goering na 98 m in Paul Schneidenbach na 85 m. Rudi Finžgar še vedno ni šel iz polnega naleta. Skakal je zelo previdno in je zajadral na 81 m. Pri doskoku se je dotaknil tal z rokami, se zravnal in izpeljal. Za njim sta bila spet dva Nemca. Oba sta v odličnem skoku skočila nad 90 m: Lahr 95 m, mlajši Kraus pa 101 m, vendar je slednji pri skoku padel.

Skakalnica začenja kazati zobe

Za njim je bil na vrsti Tone Razinger. Na naletu je vedno bolj drselo. Hitrost, ki so jo dosegali skakalci po odmoru, je bila že neverjetna. V peklenski brzini je strahovito težko obvladati svoje telo v zraku. Zračni odpor je namreč pri letenju skozi zrak silovito močan in deluje na skakalca skoraj kakor udarec. Zračni odpor se pri nekako 70 m zmanjša, tako da pritisk od spodaj na smuči in na telo že močno popusti. To je kritični trenutek za skakalca. Tako kakor se je moral preje skakalec nasloniti na zračno blazino, tako mora zdaj znova spet iskati ravnotežje. Gorje mu, kdor ne obvlada popolnoma svojega telesa. Strahovito bo padel. In tak padec ni lahek. Razinger je zavozil z naleta na mostiček. Brzina, ki jo je dobil, ga je v zraku zmedla in kazalo je najhujše. Pri doskoku je grdo padel. Nato ga je vrglo še enkrat v zrak, nakar je ponovno padel in se nato odtrkljal v globino. Ena smučka se mu je snela in zapičila pravokotno v sneg. Od doskočišča so ga morali odnesti v ambulanto, kjer sta ga pregledovala zdravnika dr. Brecelj in dr. Kajzelj. Ljudem je zastajal dih. Ko so skakalnico popravili, je skakal Mair. Lepo je šel na 100 m. Za njim je šel mladi Mežik. Po slogu mnogo boljši skakalec kaor Razinger. Toda tudi njega je hitrost zmedla. Kljub temu se mu je posrečilo z dotikom izvoziti 87 m. Speaker je nato naznanil, da je Jože Zalokar odstopil in namesto njega je šel čez most tudi precej nezanesljivo Jože Nedog, je pa izvozil, dasi je potem v ravnini povsem ne nevarno padel. Nato naznani speaker znova Jožeta Zalokarja. Čemu ni Zalokar ostal pri svoji prvotni odločitvi, da ne bo skakal! Silna brzina, ki jo je imel na mostičku, ga je popolnoma zmešala. Padel je, smuči so se mu odpele in strahotno se je žogala silna skakalnica z mladim skakalcem. Težko je bilo gledati. Ljudje so se obrnili stran in se začeli jeziti, čemu vodstvo dovoli skakati nedozorelim skakalcem. Skakanje na planiški skakalnici si smejo privoščiti zares samo najboljši.

Med občinstvom je nastalo nerazpoloženje. Ni se moglo pomiriti niti z gramofonsko ploščo, niti sporočilom speakerja, da se nobenemu skakalcu ni zgodilo nič hudega. Tekmovalci pa so zadeli svoje smuči na rame in spet hiteli na vrh skakalnice. Z nezaupanjem so čakali ljudje nadaljnjih skokov. Novšak je dosegel 93 m. V ravnini je padel in ljudje so skromno odobravali. Palme jih je s 103 m malo bolj razgibal. Klopfer je z dotikom skočil 101 m. Mladi Gering pa je dosegel kar 108 m, jih lepo izvozil in s tem izboljšal nekdanji Bradlov rekord 107 m. Za njim je šel Lahr na 107 m. Paul Kraus z rahlim padcem na 105 m. Franz Mair z dotikom na 99 m. Nazadnje se je v tretji seriji skokov pojavil prvič na vrh naleta tudi Rudi Finžgar. Marsikoga je stisnilo pri srcu, ko ga je gledal, kako jadra po zraku. Toda Finžgar je letel sijajno in lepo pristal pri 101 m. Navdušenje je bilo neverjetno. Prvič je skočil slovenski skakalec 100 m znamko. Ljudje so se hitro nabrali okli njega, mu čestitali, prosili za avtograme in ga z občudovanjem gledali. Finžgar je bil srečen in vesel. To je neustrašen, samozavesten, trezen in premišljen ter borben tekmovalec, ki dobro ve, koliko sme tvegati in kaj je preveč. To so lastnosti, ki jih redkokateri tekmovalec združuje v sebi.

Ljudje so se razgibali in pozabili na prejšnje nesrečne padce. Tekmovalci so četrtič zadeli smuči na rame in krenili spet na nalet. To pot samo najboljši.

Neverjetne daljave

Kot prvi je v četrti seriji skokov zaplaval Novšak. Lepo je jadral. Toda pri doskoku je malo podrsal in potem že v ravnini padel. Skočil je 103 m. Neverjetno navdušenje je zavladalo. Tako kakor preje Finžgarju, tako so zdaj hiteli k njemu in mu čestitali od vsepovsod. Skromni in simpatični Novšak se je smehljal in se veselil: tudi njemu se je posrečilo. Prepričani smo, da to ni labodji spev našega najstarejšega planiškega junaka. Za njim je šel Palme. Skočil je 109 m. Neverjetna daljava! Toda pri tem je podrsal in tudi padel. Heinrich Klopfer je lepo izvozil 103 metre. Za njim Rudi Gering. Sijajno je zajadral, lepo doskočil in krasno izvozil. Ljudje niso hoteli verjeti. Kje za seboj je pustil 100 metrsko znamko! Dejali so 120 m, nekateri celo več, drugi so trdili manj. Merilci daljav so imeli izmerjene daljave samo do 110 m. Kdo bi slutil, da je mogoče z dvem smučkama jadrati skozi zrak v tako neizmerno daljavo! Kje so meje človeškim naporom? Ko so natančno izračunali, so povedali, da je skočil Gering 118 m. Bajen rezultat! Občinstvo je zaorilo od navdušenja. Pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Kako hitro je pozabilo na prejšnje nesrečne padce in kako malo se je spomnilo na nesrečnega mladega Jeseničana Toneta Razingerja, ki je s stisnjenimi zobmi junaško prenašal bolečine v šotoru Rdečega križa. Dr. Brecelj in dr. Kajzelj sta že vse pripravila, da mu uravnata in namestita nogo. V neverjetnem navdušenju sta potem v dveh skokih Hans Lahr in Paul Kraus še enkrat potrdila bajni Geringov rezultat. Hans Lahr je sijajno izpeljal 111 m, Paul Kraus pa še meter delj: 112 m.

Današnjih rezultatov ni pričakoval nihče. Vsi ti neverjetni rezultati, ki jih bodo v tem tednu brali po vsej Evropi, bodo odjeknili senzacionalno in spet iznova potrdili, da je gradil planiško skakalnico genialni mojster. Toda eno bo držalo za vedno: planiška skakalnica je v svoji naravi divja. Na to skakalnico smejo zares samo najboljši skakalci. Pri nas jih je malo. Vsem drugim skakalcem je nujno treba prepovedati nastop na taki skakalnici. Mladostne ambicije premalo previdnih tekmovalcev morajo pa krotiti treznejši in preudarnejši voditelji.

Lepo obiskana smuška prireditev tudi v Mojstrani

Prvenstvo GZSP v klasični kombinaciji se je končalo s skoki na 30 m skakalnici v Mojstrani. Tekmovanje je padlo vprav na dan velikih smučarskih tekem v Planici. Tekem pa ni bilo mogoče preložiti, ker so bile že tako pozno.

V teku na 18 km je zasedel odlično mesto J. Knific, ki je pustil za seboj svojega glavnega tekmeca, Smoleja in Razingerja. Prvega opravičuje dejstvo, da se je »zamazal«, kar se mu redko pripeti. Pa kljub temu ni dosti zaostal. 1. Knific J. (Bratstvo) 1:13.32, 116 točk; 2. Razinger Tone (Bratstvo) 1:15.14, 155 točk; 3. Smolej Franc (Bratstvo) 1:16.33; 4. Žemva Lovro (Bratstvo) 1:16.55, 148 točk. Knific si je pridobil v teku za kombinacijo toliko naskoka, da mu ni mogel nihče več ogrožati prvega mesta, ki ga je tudi odnesel. Razinger je opustil skoke za kombinacijo in se je odpeljal v Planico skakat na veliko skakalnico, kjer pa se je ponesrečil. Drugo mesto v kombinaciji je zasedel Rožič, tretje pa Kordež.

Obenem s temi tekmami v klasični disciplini, so bile tudi tekme v alpski disciplini. Seniorji so tekmovali v veleslalomu, kjer je bila borba v glavnem med Žvanom, Žnidarjem in Pračkom, ki jo je Žvan odločil s svojo korist. Lukanc je po dveh težkih padcih izostal. Dame so tekmovale v slalomu. Rezultati: 1. Praček Lojzka; 2. Katnik Vida; 3. Pohar Silva. Juniorji so nastopili v slalomu v zelo močni konkurenci, kjer je zmagal Stare Marjan. Vozili so progo samo enkrat. Svoje moči pa so pomerili tudi v tekih na 8, 5 in 3 km. V teku na 8 km se je izkazal Razinger Lojze, na 5 km Lichteneger Jože, v teku na 3 km pa Srečko Zima iz Dovjega.

Popoldne so bili skoki še za kombinacijo in prvenstveno tekmovanje v solo-skokih. Pri prvih tekmah se je odrezal zlasti mednarodni tekmovalec Knific. Le škoda, da ni nastopil še Razinger. V solo-skokih pa so se odrezali v glavnem Knific, Kordež in Praček. Kordež je dosegel 147 točk, Knific 146, Praček pa 137 točk.

Tako so Gorenjci ob lepem vremenu in odlični udeležbi postavili zimsko prvenstveno tekmovanje pod streho.

Podrobni rezultati:

Tek na 5 km: 1) Lichteneger (Dovje-Mojstrana) 31:32; 2) Knific Dr. (Bratstvo) 31:41; 3) Malej Ciril (Bohinj) 31:20.

Juniorji na 8 km: 1) Razinger Lojze 45:08; 2) Polda Janez (Dovje) 45:55; 3 Stana Roman (Bratstvo) 46:00.

Mladina na 3 km: 1) Zima Srečko (Dovje-Mojstrana) 16:01; 2) Malej Janez (Bohinj) 16:40; 3) Erlah Franc (Ilirija) 17:02.

Dame: 1) Praček Lojzka (Gorenjc) 1:03.2; 2) Katnik Vida (Skala) 1:15.8; 3) Pohar Silva (Sokol Jesenice) 1:22.0

Juniorji: 1) Stare Marjan (Gorenjc) 0:40; 2) Aman (Tržič) 0:42.2; 3) Kovač Franc (Gorenjc) 0:42.2.

Seniorji: 1) Žvan Lojze 2:34.4; 2) Praček Ciril 2:36.4; 3) Žnidar Emil 2:39.5.

Ustanovni občni zbor Slovenske teniške zveze

Maribor, 2. marca.

Iz Maribora je svoječasno izšla pobuda za samostojno organizacijo slovenskega teniškega športa ter se je potem osnoval v Mariboru začasni pripravljalni odbor, ki je vodil vse priprave za ustanovitev Slovenske teniške zveze. Danes dopoldne pa je bil v hotelu »Orel« ustanovni občni zbor te nove organizacije. Udeležili so se ga poleg delegatov iz Maribora še odposlanci iz Ljubljane in Celja. Vodil ga je predsednik pripravljalnega odbora Radovan Šepec, ki je podal v svojih izvajanjih historijat prizadevanj za osamosvojitev slovenskega tenisa, kar bo našemu belemu športu samo v napredek in razmah. Brzojavne pozdrave so poslali zborovalci ministru za telesno vzgojo in banu dr. Natlačenu. Nato je bil soglasno izvoljen sledeč odbor Slovenske teniške zveze: predsednik Radovan Šepec, I. podpredsednik dr. Ivo Murko, II. podpredsednik Alojz Volkar, tajnik Tedi Vogglar, blagajnik Mazi, zvezni kapetan Franc Babič, odborniki Evgen Beteto, mag. ph. Zdenko Gorup, nadzorstvo: mag. ph. Maver, inž. Uran, Logar, razsodišča dr. Bleiweis, dr. Vauhnik in dr. Ivič. Po občnem zboru je sledila I. seja novega vodstva, na kateri so bili razporejeni tekmovalni termini. Ugotovilo se je, da imamo v Sloveniji 35 teniških igrališč, na katerih deluje 505 organiziranih športnikov in športnic.

Prvenstvo Maribora v rokoborbi
SSK Maraton — prvak Maribora

Maribor, 2. marca.

Maribor je postal po zaslugi agilnih športnih delavcev središče težke atletike v Sloveniji. Posebno pospeševalno vpliva na razvoj tega športa dejstvo, da imamo v Mariboru dva kluba, ki gojita težko atletiko in ki si hudo konkurirata, ker imata približno enakovredni tekmovalni moštvi. Tekmeca sta SSK Maraton in Pekovski športni klub. Oba kluba imata v svojih vrstah nekaj državnih prvakov in reprezentantov. Vsakoletna srečanja obeh klubov za prvenstvo Maribora so vsakokrat velik športni dogodek, ki vselej privabi veliko občinstva.

Današnji boj za prvenstvo Maribora je bil izredno napet. Zaradi velikega števila nastopajočih se je pričelo tekmovanje že zjutraj ob 8.

Nastopilo je 25 atletov, in sicer 15 Maratoncev in 10 od PSK. Atleti so nastopili samo v šestih kategorijah. V težki kategoriji ni bilo konkurence.

Bantam kategorija: nastopili so štirje. Rezultati: 1. Sajibert (PSK), 2. Teršovec (Maraton), 3. Grill (Maraton). Stanje točk 3:3.

Perolahka kategorija: šest tekmovalcev. 1. Ludvik Dolinšek (Maraton). Dolinšek je z današnjim nastopom že 111 krat nastopil za svoj klub, 2. Jezernik (PSK), 3. Lepenik (PSK). Stanje točk 3:3.

Lahka kategorija: nastopilo šest tekmovalcev: 1. Babič (Maraton), 2. Kozi (PSK), 3. Jug (Maraton). Stanje 4:2 za Maraton.

Polsrednja kategorija: štirje tekmovalci: 1. Ivanič (Maraton), 2. Savorič (PSK), 3. Ules (Maraton). Stanje 4:2 za Maraton.

Srednja kategorija: trije tekmovalci. Od PSK ni nastopil noben atlet: 1. Verbošt, 2. Blatnik, 3. Verstovšek. Vsi od Maratona. 6:0.

Poltežka kategorija. Nastopili trije: 1. Pirher (PSK), 2. Orešnik (Maraton), 3. Škrofič (PSK) 2:4 za KSP.

S tem si je Maraton priboril prvenstvo Maribora v rokoborbi z 22:14 točkami.

Ta mesec se pričakuje v Mariboru prvenstvo Slovenske težkoatletske zveze. Imeli bomo priliko videti tudi Ljubljančane.

Letošnji državni prvak v poltežki kategoriji, Ivan Pirher, je dobil laskavo povabilo, da odpotuje z jugoslovansko reprezentanco na turnir v Nemčijo. — Današnje tekmovanje je bilo vseskozi dostojno.

Hrvaška liga:

Gradjanski : Concordia 3:0
Hajduk : Slavija (Varaždin) 7:0
Bačka : Split 0:0
Hašk : Sašk 2:2
Železničar : Slavija (Osijek) 3:1

Srbska liga:

BSK (Belgrad) : ŽAK (Subotica) 3:2
Jugoslavija (Belgrad : Vojvodina (Novi Sad) 1:1
Jugoslavija (Jabuka) : BASK (Belgrad) 2:1
Jedinstvo (Belgrad) : Gradjanski (Skoplje) 2:0

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič ~ Izdajatelj: inž. Jože Sodja ~ Urednik: Mirko Javornik ~ Rokopisov ne vračamo ~ »Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 13 ~ V ponedeljkih je jutranjik ~ Mesečna naročnina je 14 din. za inozemstvo 25 din ~ Samo ponedeljski »Slovenski dom« velja mesečno 5 dinarjev, polletno 25 dinarjev, celoletno 50 dinarjev. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6/III ~ Uprava: Kopitarjeva ulica 6, Ljubljana ~ Telefon 40-01 do 40-05 ~ Podružnice: Maribor, Celje, Ptuj, Jesenice, Kranj, Novo mesto, Trbovlje